WASHINGTON DC

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 180. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 20-го ВЕРЕСНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 20, 1960 No. 180. VOL. LXVII.

УКРАЇНЦІ ВЕЛИ ПЕРЕД В БУРХЛИВИХ ДЕМОНСТРАЦІЯХ ПРОТИ ПРИЇЗДУ ХРУЩОВА

ТІЛЬКИ З ТРУДОМ І З ДОПОМОГОЮ БІЛЬШИХ ПОЛІЦІЙНИХ ПІДКРІПЛЕНЬ ПОВЕЛОСЯ ПОЛІЦІЇ ОХОРОНИТИ РЕЗИДЕНЦІЮ СОВЄТСЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ ДО ОН. — УВ'ЯЗНЕНО ДВОХ ДЕМОНСТРАНТІВ — ОДНОГО УКРАЇНЦЯ И ОДНОГО БОЛГАРИНА

Комітет Об'єднаних Американсько - Українських Організацій м. Ню Йорку, Відділ Українського Конґресового Комітету Америки, влаштував в неділю 18-го вересня мирну демонстрацію проти „ката України" Нікіти Хрущова. В демонстрації взяли участь також литовці, лотиші і мадяри під проводом своїх організацій. Українська група була найчисленніша, вона прийшла на демонстрацію з сотками плякатів і транспараентів як „Слава Українській Повстанській Армії"; „Хрущов, іди додому"; „Боже, благослови Америку і визволи Україну"; „Росіяни, геть з України"; „Воля Україні!" В поході маршували і члени Протибольшевицького Бльоку Народів і болгари. Українську групу вів адвокат Волтер Стек, за ним дівчата в українських народних строях несли великий транспарент, потім маршувала Управа Комітету ОАУО міста Ню Йорку з своїм головою І. Винником, а далі представники й члени різних організацій. Похід мав іти від 40-ої Іст вулиці по П'ятій Евню аж до 70-ої вулиці, щоб можна було демонструвати перед будинком, що в ньому міститься совєтська делеґація, але поліція скерувала похід із П'ятої Евню на 57-му вулицю аж до Третьої Евню, де поліція наказала демонстрантам розійтися, недопускаючи походу до совєтського будинку. Демонстрація відбулась мирним способом, але після її розв'язання поліцією коло 2,000 демонстрантів перейшли на 68-му вулицю і Парк Евню, де старалися дістатися до будинку, в якому міститься совєтська делеґація. Там прийшло до вудару з 50-особовим відділом поліції, який не міг дати собі ради з обуреними демонстрантами, і викликав скріплення в силі дальших 50 поліцистів, 20 кінних поліцистів та 40 детективів, які майже дві години стримували демонстрантів, які за всяку ціну змагали до того, щоб дістатися до совєтського будинку через ті барикади,, які поставила поліція. В зударі з поліцією поліцисти притримали були кільканадцятьох демонстрантів, яких пізніше звільнено, а двох 40-річного українця з Мейплвуду, Н. Дж., Миколу Василюка і 45-річного болгарина Каліна Койчеффа поліція відставила до суду, де їх звільнено і визначено переслухання на п'ятницю 23-го вересня. Мадярських демонстрантів очолював їх провідник д-р Беля Фабіян, який заповів, що це тільки початок протихрущовських демонстрацій, які будуть відбуватися весь час побуту Хрущова в Ню Йорку. Крім того демонстровано перед будинком Об'єднаних Націй на Першій Евню і 42-ій вулиці, дуди переїздила кілька разів довга моторкада автобусів і авт везучи великі плякати з написом: „Червоний вбивник" і „Об'єднані Нації не повинні приймати злочинців" та інші. Коло 100 поліцистів, між ними й кінні, вкінці змогли розбити цю групу змоторизованих демонстрантів на малі групи та розпорошити її тим способом в різні сторони. Демонстранти мають зустрічати Хрущова в понеділок рано, коли совєтський корабель „Балтика" прибуде по Східній ріці до причалу ч. 73 при 23-ій вулиці, який є найближчий до будинку ОН. Поліція виставила коло цього причалу сильну охорону. Проти Н. Хрущова демонструють і портові вантажники, які мають зблизитися до „Балтики" на численних човнах.

Поліція не допустила демонстрантів до кубинського прем'єра Кастра

Ню Йорк. — 18-го вересня в неділю прибув до Ню Йорку кубинський прем'єр Фідель Кастро, де перед летовищем чекали на нього 2,000 демонстрантів. Поліція не допустила їх на летовище з огляду на безпеку Кастра. На летовищі вітав його представник ОН, а з державного департаменту був тільки службовець із відділу безпеки. Авто Кастра і вози, в яких їхали члени його делеґації, охороняла поліція, яка їхала в озброєних автах і яка не допускала демонстрантів до Кастра. По дорозі чути було приязні голоси до Кастра, але більшість виявляла ворожість до кубинського диктатора. Кастро заявив, що він скаже слово аж на сесії ОН. Його представник заявив, що Кастро скаже „неприємні" слова про ЗДА, бо буде говорити про „американську аґресію" проти Куби і буде домагатися допущення до ОН комуністичного Китаю. Кастро замешкав в готелі Шелбурн при Лекнінґтон Евню.

Президент закликає американців зберігати повагу під час побуту Хрущова в ЗДА

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер закликає американців виявити „традиційну повагу" під час візити совєтського прем'єра Хрущова та інших голов і прем'єрів чужих держав. Президент в окремому зверненні заявив, що найголовнішою справою є те, щоб ті чужі представники до Об'єднаних Націй, могли без перешкоди виконувати свої функції. „Спокій і розсудлива поведінка, казав Президент, виявлять, що американський нарід дав новий доказ розуміння своєї відповідальности". Айзенгавер сказав, що в „такій ситуації він може рахувати на „традиційну гідність і співпрацю нашого народу". ЗДА мають окремий договір із Об'єднаними Націями, згідно з яким ця країна ґарантує „свобідний доступ до ОН всім закордонним представникам. Ця заява - звернення Президента є серйозніша від минулорічного звернення Президента перед приїздом до ЗДА Хрущова. Поліція має охороняти аж 16-ох голов або прем'єрів чужих держав, між якими є Хрущов, Кастро, Насер, Ґомулка й інші, проти яких є частина населення або окремі його групи в цій країні.

В АМЕРИЦІ

● **Колишній** голова армійської ракетової програми генерал майор Джан Б. Медаріс, промовляючи в Клюбі Закордонної Преси в Ню Йорку, заявив, що ЗДА зможуть виграти змагання з СССР в ділянці дослідів для опанування космічних просторів. „Вірте мені, казав він, що наші люди є здібні до того, щоб вести перед в цій ділянці".

● **Поліція** в Ню Йорку заарештувала двох нелітніх юнаків за те, що самі зробили дві бомби і підклали їх в Ню Йорку в двох місцях, де вони вибухли, не спричинивши жадної жертви в людях. Одним із них є 18-річний Джан Куровскі, а імени другого не подають, бо він ще молодший.

● **ЗДА** випускають 35 ракет, щоб досліджувати атмосферу Землі і космічні простори. В них будуть відповідні інструменти. Ракети мають летіти на висоту від 75,000 стіп до 1,200 миль. Перші ракети випустили в п'ятницю 16 вересня, а останні випустять 22-го вересня. Між іншим хочуть дослідити радіяційний пояс Ван Аллена, який загрожує летам в космічні простори.

● **Суд в Ню Йорку** засудив Джозефа Ласкі до 500-долярової гривни обо 30-денної тюрми за те, що за гроші писав студентам коледжів письмові іспитові теми.

УКРАЇНЦІ НА ЗУСТРІЧІ З ПРЕЗИДЕНТОМ АЙЗЕНГАВЕРОМ І ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТОМ НІКСОНОМ

Вашингтон. — Сьогодні, в понеділок 19-го вересня, тут в готелі Вашинґтон і в Білому Домі відбуваються впродовж цілого дня наради і конференції представників багатьох етнічних груп і їх преси з віце-президентом Ричардом М. Ніксоном та іншими високими представниками Республіканської партії, кульмінацією яких є зустріч з президентом Двайтом Айзенгавером в Білому Домі. На ці наради і зустрічі виїхали з Ню Йорку Дмитро Галичин, адв. Михайло Пізнак і адв. Дячук та ред. А. Драган. У Вашингтоні разом з ними будуть проф. Лев Добрянський, проф. Ол. Грановський, п. Скубик та, мабуть, деякі інші громадяни. У листі до „Свободи" із запрошенням на цю зустріч її представника Дж. Ричардсон, спів-голова Американського Комітету Національностей для Ніксона-Ладжа, м.і. писав: „Ми переконані, що ця конференція є окремо важлива, бо вона започатковує політику не тільки для теперішньої кампанії, але й для майбутньої адміністрації Ніксона-Ладжа частих консультацій з видатними громадянами різного національного походження відносно міжнародних і внутрішніх проблем. Провідне становище, що його займає наша країна в світі, накладає на тих американців, що мають кровні зв'язки з іншими країнами, окрему відповідальність допомагати в розвитку добрих відносин з народами їх батьківщин. В додатку, наглою справою є, щоб національні групи із кровними зв'язками з тими країнами, що терплять комуністичну тиранію, допомогли З'єдиненим Державам і цим поневоленим народам у сформуванні обдарованої уявою, сильної і рішучої та позитивної політики, яка ніколи не втрачала б з очей основної мети волі та самовизначення для всіх. Це є головні концепції, що їх обмірковуватиме конференція . . ., яка почнеться точно о год. 9-ій рано зустріччю з віце-президентом Ніксоном, промовою секретаря (праці) Мічелла і, з чого ми зокрема раді, зустріччю з Президентом в Білому Домі". Представники поодиноких національних груп запрошені також подати на письмі свої коментарі в справах, що їх найбільше інтересують. Очікувано, що в нарадах візьме участь кругло 100 осіб.

Айзенгавер дозволив вивісити над Зоною Панамського Каналу панамський прапор

Вашингтон. — 17-го вересня президент Айзенгавер наказав вивісити над Зоною Панамського Каналу поруч американського і панамський прапор. Це має бути виявом того, що Панамська Республіка є „титулярним сувереном" над цією Зоною, яку в дійсності контролюють ЗДА. Президент видав це зарядження, хоч проти цього були представники Пентаґону, конґресові провідники й армія, яка адмініструє каналом від його викінчення, це значить від 1914 року. Голова конґресової підкомісії для міжамериканських справ конґресмен Армістед І. Шелдон сказав, що це зарядження Президента зроблене „в дорозі ласки", може статися „першим кроком" до того, що панамці схочуть зліквідувати договір про те, що ЗДА мають право адміструвати Зоною Панамського Каналу. Конґресмен Даніел Дж. Флад із Пенсильвенії сказав, що за менші провини потягали американських президентів до судової відповідальности.

До Ню Йорку почали вже з'їздитися комуністичні диктатори

Ню Йорк. — В неділю 18 ц. м. прибули до Ню Йорку на 15-ту сесію Генеральної Асамблеї — а фактично для уладження совєтського пропаґандивного видовища — комуно - польський диктатор Владислав Ґомулка і чеський президент — Антонін Новотни. Прилетів також кубинський диктатор Фідель Кастро, якому його представники в ЗДА з трудом знайшли приміщення в готелі, бо всі нюйоркські готелі відмовлялись прийняти його. Після 24-годинної зупинки в Парижі, югославський диктатор Тіто всів у Шербурґу на корабель і в цьому тижні приїде до Ню Йорку. З-поза комуністичного бльоку свій приїзд заповів також прем'єр Індії Джавагарлал Неру. Він прибуде в наступному тижні. Єгипетсько-сирійський диктатор, президент З'єдиненої Арабської Республіки Ґамаль Абдель Нассер заповів, що хоче поїхати до Каліфорнії стрінутись з групою тамошніх арабських студендів. Приїзд Хрущова з чередою своїх лакеїв був заповіджений на понеділок 19 ц.м.

В Торонті відбулася конференція Українського Національного Об'єднання і Братніх Організацій

Торонто. — В днях 10 і 11 вересня 60 р. відбувся в домі філії УНО з'їзд УНО і Братніх Організацій. Програма з'їзду включала ряд доповідей активістів Організації УНО. Прелеґентами доповідей були: М. Плав'юк, президент УНО Канади, Я. Білак, І. Поврозник, М. Ориховський, Ч. Бундза, Є. Мастикаш та інж. О. Тарнавський. З'їзд порушив ряд важливих, актуальних проблем. Понад сотня делеґатів із усіх місцевостей сходу Канади були слухачами та дискутантами винесених на нараді справ. Одною із суттєвих проблем було питання збереження національного обличчя української молоді. В дискусії над цим питанням знайшлось багато здорових думок, закликів і справжньої турботи за майбутнє молоді. Багато часу присвячено проєктам розбудови газети „Новий Шлях". Пленарні сесії нарад проваджили по черзі голови Централь Братніх Організацій С. Савчук, голова Центральної Управи Організації Українок Канади і голова УНО М. Шарик. У з'їзді крім делеґатів взяли участь представник Товариства Педагогів, проф. З. Зелений, представник Канадійської Канцелярії УНСоюзу Б. Зорич та екзекутивний директор газети „Новий Шлях" інж. О. Тарнавський і інші гості.

В НЮ ЙОРКУ ОФОРМЛЕНО КРАЙОВИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Проф. Роман Смаль-Стоцький, голова Ради Наукових Товариств ім. Шевченка, очолює цей Комітет, що займеться також будовою пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні

Ню Йорк. — Минулої п'ятниці, 16-го вересня ввечорі, тут у приміщеннях та з ініціятиви Українського Конґресового Комітету відбулись скликані ним же наради представників центральних американсько - українських організацій і товариств, в результаті яких оформлено окремий крайовий Комітет для Вшанування Пам'яті Тараса Шевченка з нагоди 100-річчя смерти Поета, що припадає в 1961-му році, та 150-річчя його народження, що припадає в 1964 році. На голову цього Комітету, що матиме англійську назву Shevchenko Memorial Committee та який буде окремо заінкорпорований, обрано однодушно проф. д-ра Романа Смаль - Стоцького, голову Ради Наукових Товариств ім. Шевченка та голову Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці. Головним завданням цього Комітету буде здвигнення у Вашинґтоні, столиці країни, відповідного пам'ятника Тарасові Шевченкові, як це дозволяє і передбачає схвалена обидвома Палатами Конґресу та підписана президентом Айзенгавером окрема резолюція, що вже стала законом. Комітет, що має ряд спеціяльних комісій-референтур, подбає також про те, щоб пам'ять Тараса Шевченка була вшанована на найвищому культурному і громадському рівні в усіх українських громадах Америки, як також докладе всіх зусиль, щоб при цих нагодах якнайбільше спопуляризувати Шевченка, його творчість і його ідеї серед американських співгромадян.

П'ятницеві наради в імені УККомітету відкрив і ними проводив його президент Дмитро Галичин, інформуючи коротко про попередні рішення в цій справі Ради Директорів УКК та про різні проєкти створення і оформлення окремого Шевченківського Комітету чи Комітетів, що зайнялися б вшануванням пам'яті Шевченка і будовою його пам'ятника у Вашинґтоні. Маршалок Василь Мудрий, що секретарював на цих нарадах, познайомив їх учасників з текстом урядової резолюції в цій справі та її постановами і вимогами, які, між іншим, включають вимогу створення і заінкорпорування окремого Комітету для будови того пам'ятника впродовж двох років після схвалення резолюції та пред'явлення Секретареві внутрішніх справ зібраної приватно відповідної суми грошей, потрібної на будову пам'ятника, як і започаткування будови впродовж п'яти років після схвалення резолюції. Він також з'ясував загальну пропозицію щодо оформлення Комітету, включно із кандидатами на виконавчі пости в ньому. Після дискусії та загального обміну думками, збори прийняли однодушно (при одному здержаному голосі) такий запропонований ред. А. Драганом і підтриманий дир. Поритком, п. Т. Миником, мґром В. Боровиком, п. Кметою та іншими загальний плян Комітету: Комітет для Вшанування Пам'яті Шевченка (Shevchenko Memorial Committee) складається з найвищих представників, усіх американсько - українських центральних організацій, що будуть названі в поазбучному порядку без уваги на характер, величину, впливи чи ресурси і спроможності репрезентованої ними організації. Якщо б голова будь-якої з цих центральних національних організацій з будь-яких причин сам не міг своєї організації в цьому Комітеті репрезентувати, то він може запропонувати до нього свого уповноваженого заступника. На тлі цього Комітету діятиме Екзекутива, в склад якої входять: голова, два заступники голови, екзекутивний директор, секретар і скарбник та референти, що очолюватимуть

(Закінчення на стор. 4-ій)

НАДЗВИЧАЙНА СЕСІЯ ОН НАРАДЖУЄТЬСЯ НАД СПРАВОЮ КОНҐА

СОВЄТИ ЗАКЛАЛИ В РАДІ БЕЗПЕКИ ОН СВОЄ З ЧЕРГИ 90-те „ВЕТО"

Об'єднані Нації. — В суботу 17 ц. м. зібралась на наради надзвичайна — звана також спеціяльною — сесія Генеральної Асамблеї для справи Конґа. Сталося це після того, як Совєти устами свого представника Валеріяна Зоріна заклали на Раді Безпеки 90-те з черги своє „вето" проти резолюції Цейльону і Тунісії, дармащо ця резолюція була компромісова і включала деякі пропозиції однаково з американської, як совєтської резолюції. Але Совєти вважали її для себе неприйнятливою головно з двох принципових причин: вона залишала далі в руках генерального секретаря Гаммершилда виконування місії Об'єднаних Націй в Конґо та поручала переводити фінансову допомогу для Конґа через Об'єднані Нації, хоч і в постійному порозумінні з конґолійським урядом щодо користуваннями допомоговими фондами. Надзвичайна сесія ОН може в суттєвих, а не процедуральних справах приймати рішення тільки двома третіми всіх голосів. Теперішня надзвичайна сесія є четверта з черги в історії Об'єднаних Націй, — попередніми були в справах комуністичного наїзду на Корею, англійсько - французько - ізраїльської війни проти Єгипту за Суез та совєтського наїзду на Мадярщину. Надзвичайна сесія Генеральної Асамблеї зійшлась на вимогу З'єдинених Держав, всупереч становищу Совєтів, які хотіли, щоб цією справою зайнялась щойно звичайна сесія Генеральної Асамблеї, яка зійдеться у вівторок 20 ц. м. та на якій вже будуть Хрущов і його лакеї. Совєти зголосили на звичайну сесію ОН меморандум в справі Конґа п. з. „Загроза для політичної непорушности Конґо". ЗДА хочуть, щоб 15 нових держав, що їх прийняття поручила Рада Безпеки, прийнято негайно, так, щоб 14 нових африканських країн могли взяти участь в дебатах і голосуванні над справою Конґа. 15-ю країною є Кипр. На недільному засіданні 16 азійсько-африканських держав зголосили резолюцію, яка підтримує Гаммершилда і доручає йому „енергійно" продовжувати місію ОН в Конґо, дармащо поручає йому „помагати" центральному конґолівському урядові в заведенні ладу та збереженні непорушности і цілости державної території Конґа. Хоч ця точка резолюції була б прихильна для уряду Люмумби, якщо Люмумба залишився би при владі, проте є річчю сумнівною, чи Совєти погодяться на такий текст резолюції, що насправді висловлює довір'я Гаммершилдові. Після двох коротких засідань в минулу неділю 18 ц. м., надзвичайна сесія Генеральної Асамблеї ОН перервала наради до понеділка, з тим, що вже у вівторок починається звичайна сесія. Гаммершилд палко боронив невтрального становища військ ОН і прозоро виявляв плян Совєтів, щоб військо ОН в Конґо діяло в користь політичних інтересів Сов. Союзу. Над внеском 16-х згаданих держав ще не було голосування.

ПРЕЗИДЕНТ КОНҐА, ПІДТРИМУВАНИЙ ВІЙСЬКОМ, ВИКИНУВ „ДИПЛОМАТІВ" СССР І ЧСР

ЛЮМУМБА ВТІК, АЛЕ ВЕРНУВСЯ І ЗАПОВІВ ПРОДОВЖУВАННЯ БОРОТЬБИ ЗА ВЛАДУ

Леопольдвіль. — У дальшому розвитку подій в Конґо зміцнюється режим встановлюваний 29-річним полковником Жозефом Мобуту, недавнім молодим журналістом, який є прихильником конґолійського президента Жозефа Касавубу, що бореться за владу проти прем'єра Патріса Люмумби. Касавубу видав розпорядок, контрасиґнований новим прем'єром Жозефом Ілео, яким він зриває дипломатичні взаємини з Совєтським Союзом і Чехословацькою республікою та вимагає негайного залишення Конґа їхніми дипломатичними представниками. В минулу суботу 17 ц.м. совєтський амбасадор Міхаіл Яковлев відлетів 4-моторовим літаком типу „Ільюшін" з 35 своїми співробітниками, а зараз потім відлетів другим совєтським літаком 45 большевиків. Взагалі в Конґо занадилося коло 450 большевиків під фірмою „техніків" — насправді старшини, пропаґатори і специ від підривної роботи. В різних місцевостях Конґа діють, в рямцях Світової служби здоров'я ОН, 20 совєтських лікарів. З Леопольдвілю відлетів також комуно-чеський амбасадор Йосиф Вірінс — він і Яковлев були єдиними комуністичними „дипломатами" в Конґо з ранґою амбасадорів. Той чеський комуніст зупинився подорозі в столиці Ґани Аккрі, де конферував з її президентом Кваме Нкрумахом безпосередньо перед відлетом цього останнього до Ню Йорку на сесію ОН. На летовище приїхав був також конґолійський міністер інформації в уряді Люмумби, Ансіен Кашамура з своєю дружиною, один із „найлівіших" в оточенні Люмумби, арештування якого заповів був президент Касавубу. Коли конґолійські службовики на летовищі пізнали його — він утік автом, не встигши всісти до совєтського літака. Сам Люмумба втік був бічними дверми з свого дому, що його берегли ґанці і впродовж двох днів скривався в амбасаді про-комуністичної Ґвінеї, але в минулу неділю знову появився і заявив, що він є далі єдиним леґальним прем'єром та що знову скличе парлямент. Вояки полк. Мобуту арештували коло 20 найближчих співробітників Люмумби, які зібрались були в будинку, що сусідував з резиденцією Люмуми. Але самого полк. Мобуту пробував застрілити його недавній „приятель" майор Віталь Пакаса. Коли він вихопив пістолю, яку Мобуту старався вирвати йому з рук, надбігли вояки, роззброїли й арештували Пекасу. Представник режиму Касавубу-Ілео-Мобуту в Об'єднаних Націях, колишній міністер закордонних справ Жістен Бамбоко, заявив журналістам в Ню Йорку, що новий уряд в Леопольдвілі переноситься до будинків, що їх займав Люмумба, та що дотеперішній постійний репрезентант Конґа Томас Канза, що прибув до Ню Йорку від уряду Люмумби, перейде, мабуть, на службу нового режиму. Але Канза заперечив, заповівши приїзд до Ню Йорку „самого" Люмумби. Тим часом в Катанзі продовжується громадянська війна між військом Чомбе і плем'ям балюбів, та водночас новий сильний відділ конґолійського війська вмаршував до тієї провінції. Полк. Ж. Мобуту видав наказ припинити наступ проти Катанґи, але ситуація далі дуже хаотична.

В Ляосі комуністична аґресія — з-поза кордону Сіяму впали гарматні стрільна

Вієнціян. — Прем'єр Ляосу, малої південно-азійської країни, Савана Фоума, признав, що сильні зорганізовані військові частини перейшли північно-в'єтнамський кордон і швидко посуваються в північній частині Ляосу, змагаючи до опанування тамошніх двох провінцій. Цих з'єднань є там буцім-то три курені по 500 вояків, при чому дальших 5 куренів партизанів, оперуючих в центральному Ляосі, стягнено також на північ, для підсилення тамошньої кампанії. Аналогічні ствердження зробив військовий міністер в уряді Фоуми ген. Ратіконе та шеф військових частин у опозиційному до уряду Фоуми революційному комітеті, ген. Фоумі Носаван. В операціях проти комуністів беруть участь ляоські війська без уваги на внутрішню ворожість між урядом Фоуми та революційним комітетом, що його очолює князь Боун Оум, але загально вважають, що внутрішньо-державна криза в Ляосі заохотила комуністів до аґресії. Прем'єр Фоума звернувся з просьбою до короля Саванґа Ватґани, щоб він прибув з своєї резиденції в Люанґ Прабанґу до столиці Вієнціяну для наради у зв'язку з грізною ситуацією, в якій опинився Ляос. В неділю 18 ц.м. з-поза кордону сусіднього Сіяму впали на територію Ляосу численні гарматні стрільна. Прем'єр Фоума заклав рішучий протест, заявивши, що сіямський уряд відповідальний за ту стрілянину без уваги на те, хто був її спричинником. Фоума заявив, що він готов відкликатись до Об'єднаних Націй із скаргою проти аґресії, — але не відомо, кого він мав на увазі, бо про-західній Сіям, який належить до Південно-східнього азійського пакту (СЕАТО) є ворожий комуністам.

У СВІТІ

● **У Відні** починається в цьому тижні міжнародна конференція в рямцях Міжнародної Аґенції атомової енерґії, на яку від ЗДА виїхав голова Комісії атомової енерґії Джан МекКон. Постійним представником СССР в Міжнародній Аґенції став В'ячеслав Молотов, але фактичний голос від большевиків матиме там атомовий „спец", акад. Несмеянов.

● **В комуністичному Китаї** 5 цивільних американців сидять у в'язницях, засуджені за „шпигунство" без найменших доказів їх вини: єпископ Джеймс Волш, два колишні державні урядовці Джон Т. Довні і Ричард Фекто і два бизнесмени Роберт МекКанн та Гю Редмонд. Комуністи вперто відмовляються звільнити їх.

● **Йорданський уряд** сконфіскував готівку і нерухомий масток трьох багатих братів Еттаґерів, оскаржених у причетності до бомбового атентату з 29-го серпня ц. р., в якому згинули прем'єр Газа Маялі і 12 інших осіб. Один з тих братів втік до Сирії вже два роки тому, один втік туди згодом, а третього недавно арештували. Їх сконфіскований масток обраховано на вартість кругло $10 мільйонів.

● **Польща і Чехословаччина,** два совєтські сателіти, які від сторіч є ворогами німців, поквапно приєднались до рішення східньо - німецького „уряду" — не визнавати пашпортів Західньої Німеччини, що ними користуються в своїх подорожах за кордон мешканці Західнього Берліну. Надалі Східня Німеччина видаватиме виїзні візи, а всі комуністичні країни впускатимуть людей з Західнього Берліну, тільки за їх західньо-берлінськими особистими довідками, до яких будуть дочіплювати відповідні клаптики паперу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Битва за Об'єднані Нації

Вже місяць тому, з вибухом кризи в Конґо й виявленням на його теренах саботажної акції Совєтського Союзуу, стало ясно, що 15-та сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй матиме перед собою трудніше і складніше завдання, як усі попередні сесії. Рішення Хрущова приїхати особисто на сесію ОН і у зв'язку з цим заповіджена — за словами конгресмена Френсіса Ф. Волтера — „парада катів і різників" в Об'єднаних Націях, ще більше загострила справу. Небувала до цього часу в історії Об'єднаних Націй напастлива атака Валеріяна Зоріна безпосередньо на генерального секретаря Гаммершилда на засіданні Ради Безпеки в минулу середу дала передсмак того тону, в який Хрущов вдарить у своїх виступах в ОН. Наїзд на Ню Йорк цілої череди невтральних співіснувальників — це активна допомога Хрущову, бо хоч не всі вони схильні солідаризуватися з протиамериканською пропаґандою ненависти Хрущова й Фіделя Кастра, проте будуть покваспо підтримувати блеф хрущовської пропаґанди щодо генерального й тотального роззброєння і підтримуватимуть забріхану демагогію про західніх імперіялістів.

Але акція Совєтів у Конґо й на Кубі, перетворення Ґвінеї у сателіта Москви-Пейпінґу, комуністична загроза для Ляосу і В'єтнаму та новий наступ проти Берліну, — це, поруч із згаданою безпосередньою атакою проти Гаммершилда, куди поважніша справа, як демагогічне словоблудіє. Знавці відносин в комуністичних країнах твердять, що Хрущов хоче доказати Мао Тсе-тунґові й Чу Ен-лаєві, що й „мирною коекзистенцією" можна завоювати світ, якщо вміло стосувати, не цураючись, поруч із коекзистенційними фразами, найбрутальніших метод холодної війни.. Обмеження свободи рухів Хрущова в Ню Йорку, затаврування Водсвортом у Раді Безпеки „аґресивного совєтського колоніялізму без прецеденсу в наших часах", проголошення беззастережної підтримки Гаммершилдові, рішення Айзенгавера виступити в перший день генеральних дебат в Об'єднаних Націях, висилка воєнної фльоти на води Ляосу та пересторога, що в разі невдачі місії ОН в Конґо ЗДА „не будуть байдуже придивлятись" совєтській пенетраці — це потішаючі докази, що у Вашинґтоні досконало здають собі справу з політичного наступу Совєтів на всіх фронтах, і що ЗДА рішені тому наступові протидіяти.

Таким чином на Об'єднаних Націях в оцій 15-ій сесії Генеральної Асамблеї, що відкривається сьогодні, 20-го вересня, відбуватиметься бій між двома бльоками, двома світами. „Ню Йорк Таймс" у передовій статті з 16-го ц. м. проводив паралелю між поведінкою Гітлера і Хрущова. Але коментатор того часопису не поставив крапки на „і": політика Гітлера привела в першому ж році його урядування, 19-го жовтня 1933 року, до виступлення Німеччини з Ліґи Націй, зірвання з безнадійними заходами Ліґи щодо міжнародного роззброєння, та з переходом на шлях явної підготови до аґресивної війни. Всі познаки вказують, що Об'єднані Нації не зможуть вдержатися при продовжуванні та ще й інтенсифікації нинішньої політики Совєтів.

Об'єднані Нації мають ще складніші проблеми, як мала їх Ліґа Націй. Число членів Ліґи Націй було пливке, але в 1931 р. конвенцію про заборону наркотиків підписало 55 держав, чартер Світової організації здоров'я в рямцях Ліґи Націй охопив 71 державу, але на 20-ій Асамблеї у грудні 1939 року приявних були лиш 31 держава. Тим часом тепер є 82 члени ОН, 15 дальших приймуть цього тижня, а до кінця року число їх зросте до 100. Бльок „невтральних" нараховуватиме понад 40 держав. Доля Об'єднаних Націй у величезній мірі залежить від того, чи недавні колоніяльні країни зрозуміють, що в нинішній новій констеляції єдиною колоніяльною державою є комуністична Росія. Битва на 15-ій Генеральній Асамблеї не буде битвою між СССР і ЗДА, а буде битвою за збереження чи упадок Об'єднаних Націй і за збереження чи катастрофи світового миру.

Олівцеві аспірації

У своїх зазіханнях на українські землі, що якийсь час належали до Польщі, а у висліді другої світової війни були об'єднані під одним окупаційним режимом в Українській ССР разом з іншими українськими землями, велика частина польської еміґрації залишилася вірною імперіялістичним ідеям польських шовіністів довоєнного часу, які не признавали за українцями не тільки права на незалежність, але й навіть права на назву „українці". Зокрема, ще й сьогодні є багато поляків на еміґрації, що ніяк не можуть погодитися з фактом відходу західньоукраїнських земель від Польщі і бажають за всяку ціну прилучення їх чи до теперішньої, чи до майбутньої польської держави.

З голосними мріями на цю тему виступають час від часу більше й менше відомі польські публіцисти на сторінках навіть поважних польських часописів і журналів. Вони, з одного боку, декларують нерозривність „східніх" земель, як називають вони Західню Україну, з Польщею, а з другого боку — засуджують тих поляків, які дораджують полякам дивитися на цю справу реально і не підсичувати у себе і в своїх земляків даремних і шкідливих ілюзій.

З закликом до походу за „відзискання Східніх Земель" виступив польський журналіст Генрик Майхровіч у своїй статті надрукованій в шикаґівському часописі „Дзєннік Зьвйонзковий" 23 і 25 серпня ц. р. під назвою „Титули Польщі для посідання Земель Західніх і для привернення Земель Східніх". Головною проблемою міркувань Майхровіча є не так справа затримання забраних у Німеччини „Західніх Земель", як вимога ревіндикації і влучення в склад польської держави західньоукраїнських земель, що, мовляв, були „інтеґральною частиною Польщі від найдавніших часів". Такого роду безпідставними твердженнями нашпікована ціла стаття Майхровіча. Ось згадати хоч би такі ревеляції, як те, що „східні землі" належали до Польщі на підставі дідичности або персональних уній, що Польща боронила їх від монгольських та татарських орд, і що свободу громадян у Польщі і релігійну толеранцію ... подивляв увесь західній світ. Все це має бути арґументом, що ці землі повинні належати й далі до Польщі, а не до Росії, бо про Україну автор не згадує, не знаючи нібито взагалі про її існування. Але ж вершка меґальоманії доходить п. Майхровіч, висловлюючи вимогу повернення Польщі не тільки тих земель, що на приналежність їх до Польщі погодилася Москва в Ризькому договорі, але й „далі на схід положених земель, які входили в склад польської держави", значить Правобережної і Лівобережної України.

Досить гумористичний вияв знайшли висловлювані польськими Майхровічами аспірації до українських земель в „акції", започаткованій останніми місяцями „Стоваржишенєм Польскіх Комбатантуф в Америце". Готуючись до майбутньої боротьби за повернення „східніх земель", вони випродукували масово цілі серії дешевих ... олівців із патріотичним закликом: „Хай ваші доляри і кводри стануть амуніцією в боротьбі за Львів і Вільно, за лінію Одри й Нісси". Польські комбатанти поширюють ці олівці по всіх польських скупченнях, по організаціях, товариствах і церковних громадах серед польської іміґрації в ЗДА, сподіваючись з допомогою їх здобути фонди на привернення не тільки Львова, але й Києва.

Такого роду польські „бойові" акції сьогодні вже не тільки анахронічні, але й сміховинні. Ніякої загрози для українців вони не становлять, але, якщо польська еміґрація схоче далі забавлятися в цю меґальоманію, то вона дочекається того, що Польща не тільки не відзискає українських земель на Сході, але і може втратити свій стан посідання на Заході, загрожений вже сьогодні широкозакроєною і послідовною ревіндикаційною акцією німців.

КАРДЕЛЬ ПРО ІМПЕРІЯЛІЗМ КОМУНІСТИЧНОГО БЛЬОКУ

Хрущовська теза про можливість відвернути війну під сучасну пору і базований на ній висновок про „миролюбність" Совєтського Союзу й інших країн комуністичного бльоку зазнали важкого удару збоку одного із провідних діячів і теоретиків юґославського комунізму — віце-президента Юґославії і першого заступника Тіта, — Едварда Карделя. В опублікованій останнім часом книзі п. н. „Соціялізм і війна", головні розділи з якої були перекруковані в часописі „Борба", Кардель виступив із викриттям імперіялістичної суті продукованого в Москві „соціялізму" із тезою, що війна є властивою не тільки для природи імперіялізму, як це обстоюють тепер марксо-ленінські теоретики, але лежить вона також в природі „соціялістичних" країн.

Кардель, як і Хрущов та його соратники, вірить у можливість відвернення війни. Але, на відміну від марксо-ленінських теоретиків хрущовського типу, він добачує здійснення цієї можливости у кожночасному співвідношенні сил миру і війни: війна неминуча, якщо сили миру надто слабі, щоб її відвернути, але вона неможлива, якщо сили миру сильніші за сили війни. Разом із цим Кардель допускає, що комуністична держава може бути носієм загарбницької війни, і висловлює погляд, що міжнародно-комуністичному „соціялістичному бльокові" прикметний змаг до опанування інших країн, так само, як прикметний він „імперіялістам". Кардель доводить, що „ніяка із соціялістичних держав не є автоматично імунізованою проти еґоїстичних тенденцій і дій тільки тому, що вона є соціялістичною". З цього він висновує, що комуністичному „соціялізмові" прикметні такі імперіялістичні тенденції, як змагання до геґемонії над іншими країнами, бажання вирішувати існуючі конфлікти з допомогою „реакційних" воєн і т. ін. Допускає Кардель також можливість виникнення антагоністичних суперечностей між державами комуністичного бльоку і стверджує, що ведення війни якоюсь комуністичною, чи як він її називає „соціялістичною державою", ще не свідчить про „справедливість" такої війни. Виходячи з такої позиції, Кардель доводить, що „такого роду війна може нав'язати відсталі політичні форми соціялізму у більш розвинених громадсько-економічних умовах і таким чином може відіграти об'єктивно „реакційну" ролю. Можливо також, що в ході такої війни можуть проявитися не-соціялістичні тенденції вкупі із змаганням до геґемонії й іншими подібними явищами".

Вже самі тільки опубліковані в органі юґославської комуністичної партії розділи з книжки Карделя стали приводом до запеклої контратаки Москви проти її автора й інших юґославських ревізіоністів. Не чекаючи на переклад цілої книжки „Соціялізм і війна", московська компартія бахнула у своєму офіційному органі „Правда" за 2 вересня ц. р., розлючену відповідь Карделеві п. н. „Найновіші відкриття ревізіоніста".

Вийшовши із ствердження про Карделеве „гріхопадіння", яке виявилося буцімто в тім, що він відійшов від марксо-ленінської концепції можливости відвернення війни, автори відповіді в „Правді" — якісь А. Арзуманян і В. Коріонов — затаврували його за „розрив з марксизмом-ленінізмом" і за відкрите намагання „вибілити аґресивний курс американського імперіялізму, приховати справжнє джерело війни, яка загрожує народам і водночас із цим кинути тінь на політику соціялістичних країн і комуністичних партій, що відіграють вирішальну ролю в справі збереження миру".

Зокрема подратувало Москву твердження Карделя, що „клясики марксизму, не виключали можливости, що якась соціялістична держава може повести несправедливу війну". За таку „єресь" з хрущовського погляду „Правда" прозвала Карделя „апостолом юґославського ревізіонізму" і союзником мілітаристів з Пентаґону та штабу НАТО, обвинувачуючи його в тому, що він „дає буржуазній пропаґанді ще один арґумент у її антикомуністичній клеветі".

Закінчується ця досить беззуба і непереконлива полеміка хрущовських теоретиків марксизмо-ленінізму з Карделем атакою на зовнішню політику Юґославії, зокрема за її намагання „сидіти на двох стільцях", між комуністичним і капіталістичними бльоками. Ця „міжбльокова" позиція набирає — за словами „Правди" — дедалі більше характеру „єднання з певними колами аґресивно-імперіялістичного бльоку", і поява книжки Карделя цю лінію тільки підкреслює й увиразнює. Тому теж публікація книжки Карделя в Юґославії свідчить про те, що „тепер у Белґраді теоретики вже не обмежуються окремими наклепами на адресу соціялістичних країн" і що „белґрадські теоретики намагаються поставити під сумнів миролюбний характер політики соціялістичного табору".

Поквапна і гостра реакція Москви на нову книжку Карделя, репрезентанта юґославського комунізму, доводить, що його дуже актуальні тези про імперіялістичні і геґемонійні тенденції в комуністичному таборі і про можливість ведення соціялістичними країнами загарбницьких воєн дуже неприємні й дошкульні для московських можновладців, особливо в час, коли вони намагаються показувати себе миролюбцями і прихильниками тези про можливість відвернення війни в сьогоднішньому змагу між двома світами. Тому треба думати, що полеміка між московськими і юґославськими комуністами на цьому не закінчиться, а приведе до дальшого загострення взаємин між Москвою і тітовським „єретичним" Белґрадом.

ДІВОЧИЙ ЛИСТ

Я про тебе не знаю, не відаю.
Тільки біль, тільки спогадів плин,
Тільки в серці гіркою обидою
Тліє відгук останніх хвилин.

Десь тепер ти за дальніми гонами,
Де за хмарами хмари лягли,
І коли і якими вагонами
Ти прибудеш до мене, коли?

Знову жовкне на дереві листя
І у небі кричать журавлі.
Знову осінь іде золотиста,
Золотисто іде по землі.

А від тебе ні слова привітного,
Ані звістки: чи жди, чи не жди...
І нехай не діжду тебе рідного,
Все одно буду ждати завжди.

МИКОЛА ФЕНЕНКО

ЕКОНОМІКА В ПЛЯНАХ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ КАНДИДАТІВ

Співробітник пресового концерну Скріпса - Говарда Роберт Крейтер провів інтерву з головними економічними дорадниками обидвох президентських кандидатів, сенатора Джана Ф. Кеннеді і віце-президента Ричарда М. Ніксона, на тему економічно-фінансових плянів, цікавлячися в першу чергу тим, як обидва кандидати ставляться до економічного росту ЗДА.

Провідною думкою голови економічних дорадників сенатора Кеннеді, 48-річного професора Гарвардського університету, Арчібалда Кокса, було те, що треба дещо приспішити темп росту економіки ЗДА.

„Темп росту нашої економіки в минулому становив три відсотки річно, — сказав професор Кокс. — Я особисто гадаю, що наша економіка повинна кожного року зростати на 4.5 - 5%. Демократична виборча плятформа говорить про 5%, але це тільки мета, до якої треба прямувати".

Проф. Кокс недавно керував нарадами економічних дорадників сен. Кеннеді в Гаяніс Порті, Массачусетс, на яких були, крім демократичного кандидата ще такі економісти: професор Гарвардського університету Сеймор Гарріс і Кеннет Гелбрейт із Массачусетського Технолочічного Інституту; Пол Семюелсон із того ж інституту; Віллард Кочрейн із Міннесотського університету і Маєр Фелдман — правний дорадник Кеннеді.

Проф. Кокс передбачає можливість деякого обниження економічного росту — з огляду на поважне число (понад 4 мільйони) безробітних. Уряд, — заявив він, — повинен більше натискати на керівників підприємств і на провід робітничих організацій, щоб обидві сторони здавали собі справу з того, якою важливою є справа економіки країни. Але цей „натиск", на думку проф. Кокса, повинен бути не офіційний, а — дорадчий.

Проф. Кокс вважає також, що для збільшення продукції треба щораз більше модернізувати промисл, поширюючи автоматизацію виробничих процесів, але при цьому уряд має помагати робітникам, звільнюваним із праці внаслідок автоматизації, перевишколюватися, щоб легше знайти нову працю.

Економічні дорадники сен. Кеннеді не дуже турбуються збільшенням федеральної заборгованости, бо вони вірять, що теперішня ваборгованість, яка становить коло 290 більйонів долярів, буде зменшуватися у відношенні до зростаючої продукції. „Тримати ріст економіки на високому рівні важливіше, як боятися росту федеральної заборгованости" — заявив проф. Кокс.

На думку проф. Кокса, не треба більшої як досі контролі федерального уряду над економікою країни.

Інтерву журналіста Крейтера з головним економічним дорадником віце-президента Ричарда М. Ніксона, професором Колумбійського університету 54-річним Артуром Ф. Берисом розкриває головну різницю в поглядах на ріст економіки ЗДА двох кандидатів: демократичного і республіканського.

На запит Крейтера, в якому темпі мала б зростати економіка ЗДА, професор Ф. Бернс щиро заявив, що не має на це готової відповіді. „Я не знаю, — сказав він. — Я не є настільки проникливий, щоб це передбачити. І я гадаю, що ніхто не зможе цього передбачити".

До цього проф. Бернс додав, що він бажав би, щоб економіка ЗДА зростала щороку на 5, 10 або навіть і на 20%, але „не можна змусити її, щоб вона збільшувалася точно на стільки то відсотків".

Головний економічний дорадник Ніксона уважає, що економіка країни зростає на здоровій базі. Правда, на економічній будові проявляються інколи незначні риси, але спричиняє їх пристосування промислу до нових інвестицій, внаслідок чого постають тут і там деякі труднощі.

Д-р Бернс гадає, що найважливішим фактором в рості економіки є податкова структура. Тому — каже він — треба конче змінити податкову систему, і якщо у майбутньому з'являтимуться познаки економічної знижки, треба зменшувати податки, щоб заохотити підприємців до більшої продукції новими інвестиціями. Він є за збільшення допомоги безробітним, бо й це, на його думку, гальмувало б ріст депресії. Безробітні мали б більші прибутки і тим самим не поглиблювали б економічної кризи.

Проф. Бернс проти поборювання депресії збільшуванням федеральних видатків, бо це, каже він, збільшувало б федеральну заборгованість, причинялося б до інфляції та поглиблювало б господарську знижку. При малій господарській знижці, на думку д-ра Бернса, не треба жадного урядового втручання ...

Д-р Бернс вказав на те, що урядові вдалося за допомогою фінансових заряджень припинити ріст інфляції в 1959 році, і тепер „доляр — найсильніша і найпевніша валюта у світі". Правда, кошти прожитку ще й тепер повільно зростають, але вони вже наближаються до того рівня, коли остаточно припиниться їхній ріст. „Тепер — інфляція під повною контролею", — ствердит Ніксонів економіст.

Д-р Бернс вважає, що треба доповнити закон про затруднення з 1946 року законом про стабілізацію цін, щоб таким чином сприяти зростанню числа затруднених і збільшенню продукції.

Іван Кальмук

З ПОДОРОЖІ ПО УКРАЇНІ

(10)

Тут бували канадійці але вони не такі, як ви, мішають багато англійських і польських слів в українську мову і вдають комуністів ..." Ще допитувалися, чи всі американські українці так думають, як я, і так відкрито говорять. Жартома вони перестерігали мене, щоб я бувало не втопився, бо тоді вони мусіли б такого любезного американця за вуха витягати з води і тягнути до берега. Так, серед розмови, жартів і плавання минув нам приємно час на Дніпрі.

Останні дні в Києві

Ми чекали на пароплав у Каневі до першої години по полудні і назад до Києва їхали пів дня і цілу ніч, до 9-ої години ранку. Пароплав ставав по дорозі яких 15 разів, майже в кожному селі. Він був новіший і кращий за той пароплав, яким ми їхали до Канева, і плавба ним без каюти коштувала 23 рублі, а з каютою 48 рублів в один бік. Туди й назад — 96 рублів.

На пароплаві почалися ті самі розмови, ті самі запитування, і я почав уже тікати від них. Пішов пошукати води, щоб напитися, і до мене приступив один із пасажирів, запросив до себе в каюту і почастував доброю холодною водою. Це був молодий чоловік, з веселою усмішкою. Доброю українською мовою він почав розпитувати мене, як живуть люди в Америці взагалі, а українці зокрема, і я йому розповів про Український Конґресовий Комітет, про ЗУАДК, про Український Народний Союз й інші забезпеченеві Союзи, про Комітет Українців Канади, про українські церкви та школи. На питання, чи українці мають який вплив в урядових колах ЗДА, я відповів, що мають, найкращим доказом може бути те, що по тих містах, де є більше українців, посадники вивішують в день 22-го січня українські синьо-жовті прапори поруч американських для відзначення роковин Української Незалежности, проголошеної в 1918 році. Цьому він дуже дивувався і не міг повірити, що українець є представником канадійського уряду в Об'єднаних Націях. Мій співрозмовець попросив мене сказати йому щиро про те, що мене вразило особливо в Україні під час моїх відвідин. Я сказав йому, що дуже вражає те, що скрізь по містах люди говорять російською мовою, і то не тільки в Києві чи Одесі, але й у таких містах, де ніколи росіян не було, як от у Львові, Чернівцях чи Ужгороді. У відповідь на мої слова, він почав заспокоювати мене, що це не шкодить, що як прийде час, то українці знайдуться. Ще сказав я йому, що жінки в Україні надто важко працюють, що люди мусять стояти в довгих чергах за молоком і м'ясом, що ніде не бачив я так убого вдягнених селян, як в Україні. Мій співрозмовник уважно мене вислухав і заявив, що колись усе це зміниться. Коли пароплав минав Переяслав, мій новий знайомий завважив, що це є місто, де колись „Богдан Україну записував Росії, і що тепер зветься Переяслав Хмельницький". Потім допитувався ще, що в Америці думають про літак „У-2", на що я відповів йому, що цієї справи американці поважно не беруть, бо совєтських шпигунів у ЗДА багато, їх виловлюють і Совєти до них не признаються, але американські газети й уряд не роблять з того великого крику, так, як це роблять у Совєтськомуу Союзі. Почувши мою відповідь, молодий чоловік розсміявся і запитав, як це сталося, що я не побоявся їхати до Совєтського Союзу після випадку з „У-2". Я відповів йому, що я вже старий і думаю, що нічого мені ніхто не зробить.

Так ми розбалакували, а тим часом моя жінка, не знаючи, де я подівся, почала мене шукати по всьому кораблі разом з іншими пасажирами. Почувши голоси, ми вийшли з каюти і прилучилися до гурту. Моя жінка думала, що я зійшов на берег у Переяславі і там залишився.

ПИСЬМО І ХАРАКТЕР ЛЮДИНИ

(1)

Людська хода часто відрізняється одна від одної так виразно, що її можна пізнати самими звуковими враженнями. Якщо ж до ритму ударів стіп об землю додамо різниці в швидкості та позиції цілої постави під час ходження у поодиноких осіб і супровідні тій чинности рухи рук, голови и тулуба, тоді з усією певністю можемо сказати, що кожна людина ходить інакше. Якщо будемо обсервувати поодинокі особи з-посеред юрби, наприклад, на залізничій стації, зможемо про кожну з них дещо вгадати. Про одну скажемо, що вона нетерпелива, про другу, що зарозуміла, про іншу, що смілива, неприступна і т. ін.

Глянувши на коверту листа, якого ми щойно одержали, часто пізнаємо надавця по письмі. Значить, вигляд письма є характеристичний для даної людини і відрізняється від другого письма.

Якщо спосіб ходження дає нам уже деякий матеріял для означення, хоч би тільки загальних, прикмет людей, то наскільки більше того матеріялу найдемо в їхньому писанні, чинності, яка без порівняння більше скомплікована від попередньої. Пишучи, посуваємо перо вздовж видимої чи уявленої лінії по папері, креслячи основні риси, немов кроки. Після кожного кроку підіймаємо ногу та посуваємо її вперед у якомусь напрямові, а при писанні креслимо риску. Хода, як і писання, являються певною працею, яку виконуємо з диктату нашої волі. Та обидві ці праці виконуємо при співдіянні ще й інших чинників, що впливають на їхню якість. Деякі з них, як вроджені нахили, виховання, ступінь темпераменту, являються постійними, інші, як напр., настрій, втомленість, поспіх — хвилевими. Всі вони входять в рахубу і спричинюють такий чи інший вигляд відручного письма.

Мала буква „и" в каліграфічному вигляді починається рискою, поведеною скісно вгору, після котрої слідує інтенсивніша, досема, т. зв. основна риска з правим заокругленням. Два такі значки, сполучені в цілість, є буквою „и". Та як різнородно пишуть її різні „писарі"! Основні риски у одних бувають прості, а в інших вгнуті, у одних високі, у других короткі, далі — похилені, стрімкі, інтенсивні, тільки злегка зґрубілі, або такі ж тонкі, як і риски. Один писар переходить від основної риски до риска способом луковим, другий кутовим, третій закарлючкою, а інший прірвою, яка не зв'язує їх матеріяльно (чорнилом). В останньому випадку з закінчення першої риски та початку наступної, при допомозі побільшаючого скла, можна устійнити зовсім докладно якість та напрям руху пера в повітрі під час прірви.

Ми навели лише різниці морфологічного значення двох найпростіших рисок. А що ж каже записаний листок паперу?

Віддавна були намагання пояснити собі причини таких великих різниць відручного письма, але з тих міркувань небагато залишилося до наших часів. Ще у 1862 р. Адольф Генце оголосив друком свою розвідку під назвою Chirogrammatomantie, в котрій доводив, що рухи руки при писанні залежні від темпераменту писаря. Скоро найшлися й послідовники, які від вузького поняття темпераменту перейшли до вдачі людини. Почалось збирання письмових матеріялів, накопичування зразків писем, сеґреґування їх на основі типи й шукання подібних рис вдачі. Ця порівняльно-експериментальна метода дала добрі висліди, але й показала, що ті засоби невистачальні. Треба було взяти до уваги такі помічні науки, як психологію, неврологію, характерологію і ін.

На переломі минулого й нашого сторіч було вже кілька обширніших праць з графології. З них відмічуємо James Drever: The Psychology of Writing, M. Kinzel-Tumm: Psychologie und Pathologie der Handschrift, G. Meyer: Graphologie. В 1920 р. L. Klages: Handschrift und Charakter. Цього автора, відомого під іменем „письмового метафізика", називають також і „батьком графології", бо він поклав підстави нинішній графології. Кляґес не вдоволився експериментальними здобутками, але ввів нову, дедуктивну методу до аналіз.

Сьогоднішня графологічна література вже дуже велика. Постали окремі школи зі своєрідними напрямками, але дедуктивна метода, виправши полемічний бій зі своїми противниками, вдержується досі. Від загальної графології відщепилась криміно-графологія, якої головною метою являється досліджувати фальсифікати, або утотожнювати особи на підставі вмисно удаваного штучного письма.

Крім графологічних аналіз для пізнання себе самого, поради графологів у матримоніяльних справах чи при виборі звання практикується часто на Заході, в тому числі й в Америці, але мабуть ніде так широко, як в Німеччині. В Англії часто великі торговельні фірми приймають нових працівників у відлеглих домініях на основі обслідування їх відручного письма графологічним заведенням. Scotland Yard віддавна має свої секретні фахові інститути графології.

До 1939 р. в Західній Україні було поміж б. абсольвентами заграничних високих шкіл декілька наших дуже добрих графологів, як інж. Р. Крохмалюк, д-р Мартинюк, мґр. Новак й ін. Дехто з них працював для наших видавництв, дехто для батьківських кружків найвищих кляс середніх шкіл, але війна все те перервала. У 1940 р. автор цих рядків, бажаючи дізнатись про евентуальний стан графології у Совєтському Союзі, звернувся був листовно до довідкових бюр при університетах в Києві та Москві. Відповіді одержав меншбільш такого змісту: „При тутешньому Університеті немає лекторату з графології". — Зрозуміло, що про приватні школи, як це має місце на Заході, там годі й подумати.

ПРОЩАЙ ОСЕЛЕ, — ВІТАЙ ШКОЛО!

(Вересневе число „Веселки")

„Вже минувся час вакацій, школа — мати кличе нас" — це мотто вересневого числа „Веселки", що разом з дітьми завітає в шкільні кімнати, щоб спільно почати новий учбовий рік. „Веселка" була щирим і вірним приятелем дітей впродовж минулого шкільного року, була невідлучним товаришем дітвори під час вакаційного дозвілля, таким приятелем стане вона й у новому шкільному році.

Ни лише діти, але й батьки, вчителі та виховники найдуть у „Веселці" багатий, корисний і цікавий матеріял, потрібний для успішного здійснення навчальної й виховної праці над довіреною їх опіці дітворою. „В е с е л к а" дасть найкращі послуги, якщо діти читатимуть її під керівництвом учителів, виховників і батьків. Ця допоміжна роля старших необхідна, коли взяти до уваги мовні труднощі в дітей та потребу аналізи тексту, щоб відповідно поставленими питаннями видобути й освідомити дітям провідну думку, проблеми, пізнавальні й виховно - моральні вартості та естетичні й чуттєві елементи, що їх скривають у собі м а т е р і я л и, надруковані в журналі. Поверхове читання самими дітьми може залишити ці вартості й елементи нерозкритими перед малими читачами, і їх пізнавальний чи виховний вплив буде ослаблений, або втрачений. Батьки, вчителі і виховники легко можуть переконатися, що матеріяли, поміщені в „Веселці", дають змогу провадити організовані гутірки, б у д у в а т и лекційні одиниці й вести їх дискусійно - пізнавальною методою, доповняти знання, засвоєне зі шкільних підручників, с л у ж и т и ілюстрацією для лекцій з українознавства в усіх його ділянках. Тому з новим шкільним роком і перенесенням виховної праці з таборів і осель до шкільних будинків і домівок заохочуємо керівництва шкіл, курсів українознавства, проводи молодечих організацій подбати, щоб діти під їхньою опікою мали „Веселку" — першорядний засіб навчання й виховання.

Вірші „Незабутнє літо" А. Коссовської та „Діти йдуть до школи" і „Вересень" Р. Завадовича (ілюстр. Е. Козака) започатковують цикл матеріялів, зв'язаних із учбовим роком. До цього циклу належить розповідь - розмова Г. Черінь „Петрусь полетить на Місяць" (ілюстр. А. Климка), базована на найновіших здобутках техніки з ділянки міжпланетарних польотів. Її доповненням є вірш М. Петрова „Чотири брати" (ілюстр. Р. Юрія Козака). Казкові елементи з пізнавальними поєднує казка О. Мак „Аскольд і Дир та київські князівни", написана на підставі історичного переказу про початки київської держави. У ній діти пізнають стародавні звичаї, вірування, побут наших предків, а це знання наглядно доповняють ілюстрації П. Андрусева.

Для українознавчих потреб учитель може використати В. Мацькова „Н а р о д н е будівництво". При навчанні початків грамоти великі послуги віддасть „Ілюстрована абетка" М. Щербака — Е. Козака.

Та й превеселий Чап-Чалап Ека почав шкільний рік, став учителем нечемних ґавенят.

Глибоко - виховну провідну думку про дружбу й взаємодопомогу та родинну любов і єдність знайдуть менші діти в казочці Б. Грінченка „Дев'ятеро" (ілюстр. Е. Козака). Діти молодшого віку з цікавістю прочитають також про солом'яного бичка, розділ із „Пригод Вовка Неситого" О. Білоусенка (ілюстр. В. Цимбала). Гумористичний і пізнавальний елементи поєднує віршик Діми „Ранок".

Загальне ранньо - осіннє тло, на якому відбуваються події дитячого життя на початку шкільного року та на якому нанизані всі інші матеріяли вересневої „Веселки" — дає вступна ілюстрація М. Бутовича „Осінній плодозбір" та віршик К. Перелісної „Сусіди".

У числі продовжуються пригоди Богдана, козака-характерника Р. Завадовича — П. Холодного. Число доповняють загадки - розваги, народні приповідки про розум і науку, дописи з дитячого життя, кореспонденція з читачами.

У числі 14 окремих наголовків пера дванадцяти ілюсторів та коло двадцяти ілюстрацій і світлин. Кольори числа — темно - фіолетний і ясно - зелений.

В. Б.

Український Православний День в Ютиці

Заходом деканату горішньої частини стейту Ню Йорк відбувся в парку Української Православної Г р о м а д и при церкві св. Апостолів Петра і Павла в Ютиці, Н. И., 28-го серпня „Український Православний День".

У х в а л а влаштувати цей День запала на засіданні духівництва і мирян деканату, а приготування Свята припоручено громадам Ютика, Геркімер і Ром. Ці громади виділили Святочний Комітет на чолі з п. Іваном Горбовим з Ютики, як головою та п. Миколою Кривкою з Геркімер та п. Іваном Фициком з Рому — як заступниками; о. Богданом Деревецьким — настоятелем з Ютики — як секретар і о. Петром Будним — настоятелем з Геркімору — скарбником.

На засіданні Святочного Комітету ухвалено:

1) Свято відбудеться в парку Української Православної Громади при церкві св. Апостолів Петра і Павла в Ютиці, при Вуд вулиці у Вайтсборо, Н. И.

2) Програму Свята виповнять парафіяльні церковні хори всіх парафій та мішаний з'єднаний хор з Ютики і Геркімеру під керівництвом інж. Сергія Шевченка і о. Петра Будного.

3) Сестрицтва вижче згаданих парафій мали влаштувати пікнік.

Решта парафій допомагали при влаштуванні пікніку. — Весь тягар праці спочив на Ютиці і Геркімері.

На це свято запрошено Митрополита УПЦ в ЗДА, конґресмена п. А. Пірніс; мейора міста Ютики п. Дулена і міського суддю п. Огоновського. Запрошено також і представників чужинецьких груп в Ютиці та околиці. — Свято було оголошено в місцевій американській пресі, де подано інтенцію Свята — що чистий дохід з нього йшов на будову Церкви - Пам'ятника в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж., на спомин замучених голодом, розстріляних, на засланні загинувших 7 мільйонів українців, що є ділом злочинної комуністичної Москви. — Кілька тижнів американська преса писала про цю жахливу подію. 28-го серпня ц. р. Український Православний День почався полевою Службою Божою, яку о год. 11-ій відправив декан о. Олексій Потульницький, настоятель зі Сиракюз, Н. И., в асисті всіх священиків деканату. Чудово співав з'єдинений мішаний хор з Ютики — Геркімер, під керівництвом інж. С е р г і я Шевченка. Проповідь виголосив о. декан О. Потульницький в українській мові та о. Мирон Пахолок, настоятель з Трой, Н. И., в англійській мові. На Службі Божій були присутні запрошені американські гості, а то: конґресмен Александер П і р н і с; мейор міста Ютики п. Дулен; міський суддя Ютики п. Огоновський з дружиною та багато інших чужих гостей. Присутні чужинці не могли налюбуватися г а р н о ю, величавою Службою Божою та прекрасним співом хору. Як висловлювали пізніше, вони не розуміли Служби Божої, але відчували в своїй душі її велич.

Після Служби Божої відбувся святочний обід, а тостмайстром був п. Чарлз Склярик, з Трой, Н. И. Головним бесідником був конґр. Александер Пірніс, який підкреслив інтенцію Свята і ствердив

На знимці Всечесніші оо. з Деканату горішньої частини Нюйоркського стейту Української Православної Дієцезії разом із конґресменом Александром Пірніс і мейором Ютіки Дуленом (сидять в першому ряді). Міський суддя Ютики Метью Огоновський — 4-ий зліва; тостмайстер Чарлз Склярик — в другому ряді третій зліва.

велику свободу в ЗДА, де кожда національна група в рямцях закону може робити, що схоче. Привітав свято мейор міста Ютики п. Дулен та міський суддя п. Огоновський.

По обіді відбувалася мистецька частина Свята.

Хор Української Православної Громади зі Сиракюз, гарно відспівав кілька народніх пісень. Злучений мішаний хор Ютика - Геркімер в гарних українських н а ц і о н а л ь н и х строях під керівництвом о. Будного гарно відспівав кант Гончарова „Через поле широкеє" а під керівництвом інж. Сергія Шевченка кілька веселих та жартівливих народних пісень. Видно було, що диригенти обох хорів, а також і співаки, гарно приготовилися до своїх виступів та дали слухачам, хоч і коротку, але справжню насолоду.

Після концерту висипалася на зелену траву дітвора Ютики в національних строях та під згуки української танкової мелодії відтанцювали багато українських танців.

Серце раділо, коли ви побачили ось тут, далеко від Рідної Батьківщини, оцю нашу дітвору, яка сміло пропаґує українську культуру. Велике спасибі п. Анні Мотиль, що так гарно вивчила свою танцювальну групу. Нехай вас всіх Господь Милосерний нагородить Своєю ласкою! Після мистецької частини присутні, а їх було коло 1,500 осіб, гарно забавлялися на свіжім повітрі аж до пізньої ночі.

Другого дня вся американська преса з захопленням подала вістку про Український Православний День та вмістила багато знімок з того свята.

Чистий дохід, коло $1,200, переслано на будову Церкви-Пам'ятника в осідку УПЦ в ЗДА в Савт Бавнд Брук, Ню Джерзі.

Щира подяка всім парафіянам від Боффало до Гемонду, всім настоятелям та Церковним Комітетам за співпрацю, а всім парафіянам всього деканату щире спасибі за таку велику участь у Святі!

Г.

З УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

Українські підприємства у Великій Британії

Лондонський український тижневик „Українська Думка" подав у числі за 25 серпня ц. р., цікаву інформаційну статтю про українських купців й українські підприємства такого змісту (в скороченні):

В житті української колонії у Великій Британії поважну ролю відіграють вже українські купці, які почали організуватися при кінці 1950-го і на початку 1951 року. Як з усім, не надто легкими були початки українського купецтва. З найбільших перешкод для людей з купецьким хистом були брак капіталу та відповідного знання м о в и. Однак, уже при кінці 1951 р. в м. Манчестері постала перша українська харчова крамниця, яку організували три спільники. Один рік пізніше була відкрита друга крамниця в Рочдейлі, а що-дещо пізніше — в Мідлетоні й Олдгамі.

Ті перші крамниці дали поштовх іншим українцям вступити на шлях торгівлі та промислу. Якраз в цьому році українські купці на терені Англії зустрічають десятиліття своєї діяльности, яка спричинилася до нашого господарського розвитку, яким дійсно повинна гордитися українська громадськість у цій країні.

Десятилітній шлях українських купців у Вел. Британії позначений великими успіхами. Десять років тому була тут лише одна українська крамниця, а нині є: 50 харчових крамниць, і гуртівня харчових продуктів кооперативи „Нова Фортуна", що доставляє свої товари до понад сотні різних крамниць, 1 розливня і склад імпортованих товарів — Спілка „Поділля", 1 українська пекарня, 6 висилкових підприємств, 3 у к р а ї н с ь к і крамниці з годинниками і 2 крамниці з меблями і радіоапаратурою. Разом за десять років наша громада в Британії розбудувала 65 підприємств. Це тільки ті, що зареєстровані в нас і про які ми маємо певні відомості, що це українські підприємства. Сподіваюся, що є ще більше українців, які займаються торгівлею, але які, на жаль, чомусь не хочуть стати членами Товариства Українських Купців і Підприємців у Вел. Британії (Секція СУБ-у).

Тепер слід було б згадати про відношення української громадськості до українських крамниць і підприємств, а також про відношення українських купців до української гуртівні - кооперативи „Нова Фортуна" та Спілки „Поділля".

В першу чергу, як відноситься українська громадськість до українських крамниць (не всі, але більшість)? Багато українців не хотять к у п у в а т и в українських крамницях, бо, мовляв, „або що, він не може йти до праці так само як я". Інші знову ж говорять, що „він доробляється на мені", тому радше йдуть до чужої, звичайно до польської, щоб лише не до української крамниці. Я мав можливість роз'їжджати по терені та відвідувати українські крамниці, де мені доводилось чути скарги і запити, що зводилися до одного: „Чому чужинці можуть купувати в українських крамницях, а українці не приходять?"

Розбудову і ріст кооперативної гуртівні „Нова Фортуна" треба завдячувати у великій мірі свідомим українським купцям. Вони дали почин до творення такої гуртівні, вони перші стали її членами, прийнявши гуртівню „Нова Фортуна" за свого головного доставця. Це ж українські купці, на основі взаємної допомоги, зобов'язуються купувати всі товари в тій гуртівні, прибутки якої призначуються на суспільно - громадські, харитативні, культурно - освітні та інші потреби. З наліпками „Нової Фортуни" або „Поділля" виходять українські вироби, як олива до варення (також соняшникова), різні оцти, мед та багато інших харчових продуктів, які якщо не кращі, то в ніякому разі не поступаються своєю якістю перед виробами інших фірм. Різниця тільки в тому, що вони є продуктом українських фірм і українських рук.

Виробничо - імпортова Спілка п. н. „Поділля" це є підприємство, що імпортує, виробляє і перепаковує товари під назвою „Нова Фортуна", або під своєю власною назвою. Є це самостійне, виключно українське підприємство, що існує вже понад рік, з осідком в Олдгамі. Чистий прибуток „Поділля" призначений на наші національні цілі.

Для повного образу справи належить відзначити і погані сторінки українських купців та підприємців на англійському терені. Вони ще не всі об'єднані в Товариство Українських Купців і Підприємців, а також не усвідомили ще своєї важливої і відповідальної ролі в українському суспільстві. Вони ще в більшості стоять під впливом особистих цілей і ще не усвідомили собі себе як стан, що має окреслену, дуже позитивну функцію в структурі української спільноти на чужині, а саме стати будуючим фінансовим чинником.

О. Шляхетко,
(секретар Управи ТУКП)

25-ий Союзовий День в Шикаґо

28-го серпня старанням Окружного К о м і т е т у Відділів Українського Народного Союзу в Шикаґо під керівництвом головного радного УНС п. Тараса Шпікули відбувся вже 25-ий з черги День У. Н. Союзу в Шикаґо, який пройшов з повним успіхом. При гарній серпневій погоді прибуло на цю імпрезу, яка відбулася на великій площі Ергард Гров, коло 1,500 союзовців, які мали нагоду зустрітись разом, та гідно відзначити свій 25-літній Союзовий День. Гарна програма та цінні виграшки при смачних перекусках і напоях доповнювали добрий настрій учасників імпрези. Для найменших були радістю перегони, за які першуни - змагуни одержали нагороди. І вибір королеви викликав заінтересування серед учасників. Королевою У. Н. Союзу на рік 1960—1961 в Шикаґо вибрано панну ОленкуГікаву, а її заступницею панну Галину Перун, та вручено їм інсиґнії королеви та відповідні цінні подарунки.

Як показав ц ь о г о р і ч н и й 25-ий Союзовий День, то українська громада міста Шикаґо виявляє велике заінтересування у розвитку УНСоюзу для поширення праці для добра українського народу, яка вже є помітною і корисною впродовж 65-літнього існування Батька - Союзу.

М. Х.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І її ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну д о п л а т у до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „В е с е л к а", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

С П И С О К Ч. 23.

М. Оршуляк, Покіпсі	$ 10.00	А. О. Пацак, Ірвінґтон	1.00
Д-р И. Сеневький, Авґуста	10.00	В. Левицький, Лорейн	1.00
Зборівський Доп. Комітет, Ню Йорк	10.00	И. Солецький, Вілінґ	1.00
Д-р М. О. Головатий, Ґері	5.00	П. Білаcюк, Бруклин	1.00
Д. Яремко, Канзас Сіті	5.00	І. Озар, Оліси	1.00
М. Хомин, Ошава	5.00	Данилюк, Міннеаполіс	1.00
А. Іванів, Петерсон	5.00	І. Будурович, Торонто	1.00
Д. Будаковський, Олбані	3.00	М. Стирашка, Торонто	1.00
П. Гринів, Рачестер	3.00	С. Попович, Шикаґо	1.00
М. Гречило, Мілвокі	3.00	І. Цмайло, Онейда	1.00
Тарас і Ромчик Дусановські, Торонто	3.00	С. Бляховський, Честер	1.00
Б. Петрів, Едмонтон	2.50	Р. Шерстюк, Шикаґо	1.00
В. Романко, Дітройт	2.50	С. Авґустович, Міннеаполіс	1.00
Б. Школьник, Дітройт	2.00	Е. Симчиц, Омага	1.00
М. Дуб, Клівленд	2.00	Т. Березюк, Дітройт	1.00
Ю. Головчак, Джерзі Сити	2.00	И. Гринишин, Асторія	1.00
М. Білик, Бачер Спрінґс	2.00	А. Тур, Асторія	1.00
В. Багрій, Клівленд	2.00	І. Дмитрик, Ню Йорк	1.00
Т. Береза, Ірвінґтон	2.00	П. Кекіш, Говстонік	1.00
О. Михайлюк, Гемтремк	2.00	А. Лось, Шикаґо	1.00
Н. Фединяк, Де Монте	2.00	А. Мотиль, Ню Йорк	1.00
Ю. Макогін, Парма	2.00	Разом	$ 110.50
Л. Кузан, Торонто	2.00	Раніше проголошено	$ 5,775.36
Н. Гіль, Бетлегем	1.50		
Е. Скоцко, Сілвер Спрінґс	1.00	Разом	$ 5,885.86

Резолюції П'ятої Педагогічної Конференції в Торонті

I. — П'ята Педагогічна Конференція, що відбулася 27 і 28 серпня ц. р. в Торонті, уважає, що з уваги на винятково загрозу існування української нації, а зокрема її культури, українці в діяспорі морально зобов'язані перед Україною:

а) зберегти молоде покоління і виховати його в почутті морального обов'язку допомагати країні своїх предків;

б) ширити правду про Україну серед народів світу.

II. — Вислухавши доповідей про зарис Української Виховної системи, учасники 5-ої Педагогічної Конференції — схвалили намічені пляни.

1) Основою УВС є християнсько - національний світогляд.

2) УВС побудована на — а) рідній мові, яка є передумовою національного самозбереження і б) українській культурі, що є її основним змістом. Найкраща практична розв'язка мовного питання — це т. зв. повна двомовність.

3) Головна виховна мета УВС — це повновартісна особовість, носій і реалізатор релігійних, національних і культурних вартостей, тобто позитивний член суспільства і корисний громадянин.

4) Для справної дії УВС потрібна скоординована співпраця батьківського дому, церкви, школи і громадських організацій.

III. Реалізація УВС на відтинку родини:

1) Для допомоги батькам у виховній діяльності, а зокрема для піднесення їх педагогічних вмінь, організувати народні університети, світлиці культури, бібліотеки, оселі, у програмі яких був би педагогічний вишкіл, як теж організувати і наладнувати правильну працю Батьківських Гуртків при РШколах.

2) УВС на шкільному відтинку:

а) Створити централю рідного шкільництва, що її завданням було б випрацювати та ввести в дію одну організаційну схему РШ., б) контролювати діяльність шкіл, в) давати вчителям фахову допомогу, г) вишколювати вчительські кадри, ґ) видавати підручники й методичні посібники, фахові публікації, дитячі видання та допоміжну літературу, д) уніфікувати навчальні програми і в загальному дбати про рівень праці РШ.

3) Відтинок організації молоді:

З уваги на індивідуальну здиференціонованість молоді існує потреба різного роду організацій, поміж якими має бути тісна співпраця.

IV. Противагу сучасній технізації життя УВС бачить:

а) в гуманістичній освіті, в тому в освіті дорослих, б) в організації бібліотек і читальників, в) в спрямуванні молоді до гуманістичних, зокрема українознавчих студій.

V. Педагогічна Конференція уважає потрібним скликати Світовий Виховний Конґрес.

Президія ПКонференції

Juster Gallery
154 East 79th Street NEW YORK. N. Y.
ВИСТАВА ОБРАЗІВ
Любослава Гуцалюка
Відкрита ЩОДНЯ, крім НЕДІЛЬ — 10:00 - 5:00 год.
Від 19-го ВЕРЕСНЯ до 8-го ЖОВТНЯ 1960 р.

ВИ НІКОЛИ НЕ ПРИДУМАЄТЕ ЛІПШОГО ДАРУНКУ ДЛЯ СВОЇХ СВОЯКІВ і ДРУЗІВ
Як добру КНИЖКУ

Олекса ПОВСТЕНКО: Катедра св. Софії у Києві в оправі	$ 12.50
Українські Січові Стрільці — альбом УСС в оправі	8.75
Фотоальбом: Любіть Україну — в оправі	12.50
Степан РІПЕЦЬКИЙ: Українське Січове Стрілецтво. — Визвольна ідея і збройний чин. — в оправі	6.00
Дмитро ЧИЖЕВСЬКИЙ: Історія Української Літератури від початків доби до реалізму — брош.	5.50
в оправі	6.25
Богдан ЛЕПКИЙ: Мазепа — трилогія 6 томів	21.00
Симон ПЕТЛЮРА: Статті, листи, документи — брошура	6.00
в оправі	7.00
Д-р І. Макух: На народній службі — в оправі	9.50
брошура	7.50
Ген. Олександер УДОВИЧЕНКО: Україна у війні за Державність. — Історія організації і бойових дій Українських Збройних Сил 1917-1921	4.00
Сидір ЯРОСЛАВИН: Визвольна боротьба на Західньо-Українських Землях у 1918-1923 рр.	3.00
Петро МІРЧУК: Українська Повстанська Армія 1942-1952	3.00
Євген ОНАЦЬКИЙ: У вічному місті. — Записки українського журналіста, рік 1939 — в оправі	4.00
Наш Львів — ювілейний збірник — під ред. Л. ЛЕПКОГО	3.00
Історія Русів — брошура	3.50
в оправі	4.00
Андрій ЯКОВЛІВ: Договір Богдана Хмельницького з Москвою 1654 р.	2.00
Євген ЧИКАЛЕНКО: Спогади 1861-1907	3.50
Павло ЗАЙЦЕВ: Життя Тараса Шевченка з ілюстраціями — брошура	5.00
в оправі	5.50
Наталія ЛІВИЦЬКА-ХОЛОДНА: Шлях Велитня Історична бібліографічна розповідь про Тараса Шевченка — в оправі	3.50

Належність за книжки просимо слати ЧЕКАМИ, або ПОШТОВИМИ ПЕРЕКАЗАМИ:
81-83 Grand St., (P. O. Box 346), Jersey City 3, N. J.

Would you trade your pocket change for $1,000?

You'd be surprised how much the amount of money you carry in your change pocket, saved regularly, can add up to.

By putting away only 63¢ a day for one month, you'd have enough to buy a $25 Series E Savings Bond. Keep it up for forty months, and you'd find yourself owning a neat stack of Bonds worth $1,000 at maturity.

The nice part about this $1,000 nest egg is it only costs $750. And you pay for it with money that probably would have gone down the drain.

SOME MORE ADVANTAGES YOU MIGHT THINK ABOUT

You can save automatically with the Payroll Savings Plan. Tell your company how much to save for you each payday for Bonds. This way you won't forget to save.

You now get 3¾% interest to maturity. This new rate went into effect June 1, 1959. Series E Bonds now mature 14 months earlier than before—in just 7 years, 9 months. Bonds bought before June 1, 1959, earn more, too—an extra ½% from then to maturity.

You can get your money, with interest, any time you want it. But it pays to keep your Bonds.

Your money is guaranteed by the U. S. Government. The cash value of your Bond will not drop—it can only grow. Your money can't be lost or stolen. The Treasury will replace your Bonds, free, if anything happens to them.

You save more than money. Every Bond you buy helps save the peace and keeps our Nation's economy strong.

Here's how you can reach your savings goal with U.S. Savings Bonds in just 7 years, 9 months

If you want about	$2,500	$5,000	$10,000
each week save	$5.45	$10.85	$21.70

You save more than money with
U.S. Savings Bonds
Buy them where you work or bank

The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, The Advertising Council and

THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION & "SVOBODA" UKRAINIAN DAILY

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ПРАВНИКІВ У ЗДА
запрошує Українське Громадянство, зокрема правників та істориків на
<— ДОПОВІДЬ —>
на тему:
Бендерська Конституція-Пам'ятник української правничої думки
яку виголосить
д-р БОГДАН ГАЛАПЧУК,
професор міжнарод. права Понтифікального Університету в Буенос Айресі
в суботу, 24-го вересня 1960 р.
в залі ч. 22
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ — в НЮ ЙОРКУ.
ПОЧАТОК: в год. 7:00 веч.

СТУДІЙНА (КАЛЕДЖОВА) ГРАМОТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗАПЕВНИТЬ ВАШИМ ДІТЯМ ВИСОКІ СТУДІЇ, А З НИМИ КРАЩЕ Й БАГАТШЕ ЖИТТЯ! НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ ЗІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ВАШИХ ДІТЕЙ!

ПОТРІБНЕ ШКОЛАМ!
ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ

Свою Україну любіть — Український Буквар — Д-р Кость Вагилевич	$ 2.00
Мово Рідна — Буквар, І. Корицького	2.00
Українська мова — В. Романенчук ч. I.	.85
Українська мова — В. Романенчук ч. II	1.00
Географія України — М. Дольницький	1.50
Географія України й укр. поселень — І. Тесля	3.00
Українська Читанка для III р. навчання укр. мови В. Романенчук	1.50
Українська читанка для II кл. навчання укр. мови	1.50
Історія української літератури — В. Радзикевич, том I.	1.50
Історія укр. літератури — II том	1.50
Історія укр. літератури III том	1.50
Українська Читанка для IV року — В. Романенчук	1.75
Граматика української мови — О. Панейко	2.00
IV Читанка — Матвійчука	.75
Руханка, гри, забави, — Е. Жарський	1.00
Початкова географія України — С. Рудницький	1.60
Українська Читанка для V року — К. Кисілевський	1.85
Українська Читанка для VI року — К. Кисілевський	2.20

Svoboda
81-83 GRAND STREET — JERSEY CITY, N. J.

„В ЙОГО ТІНІ" Нарис П. Сагайдачного $0.75
„КОБЗАР" Т. Шевченка (повне видання) в оправі $2.85
Замовлення враз з належністю надсилати на адресу:
"SVOBODA", P. O. Box 346. Jersey City 3, N. J.

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED FEMALE ●

REGISTERED
NURSES

For permanent positions in fully equipped 107-bed general hospital.
● Excellent Personnel Policies.
● Pleasant Living Area Close to Hospital.
● Located in Progressive Area.
Please write, wire, apply or phone 755 — Iris Morrey R. N. — Administrator.
WINGHAM GENERAL HOSPITAL
Carling Terrace
WINGHAM, Ont., Canada

МАНҐЕТТЕН, Ню Йорк
Потрібно
ЖІНКИ або ДІВЧИНИ,
як допоміжна сила у ґросерні-делікатес.
Конечність підстав англійської мови. Години праці від 8 рано до 2 по пол. Прошу телеф.:
AL 4-5652

● PROFESSIONAL HELP ●

REGISTERED NURSES
LICENSED PRACTICAL NURSES
IMMEDIATE OPENINGS
ALL SHIFTS OPEN
Good salaries plus differential for evenings and nights. Liberal personnel policies. Near by rooms or apartments available. Why not live and work in a friendly community. Excellent opportunities for steady year round employment.
Wire, Write, Apply or Call
ADMINISTRATOR
ST. MARY'S HOSPITAL
WINSTEAD, Minnesota
or Call 3814 before 7 PM. for further details.

EVENINGS SUPERVISOR
With experience in ward supervision as a minimum.
ASSISTANT SUPERVISOR
With experience in supervision required.
ASSISTANT DIRECTOR OF NURSING
With post graduate course or experience in supervision of operating room.
REGISTERED NURSES
for General Staf
Salary scale of association of nurses of the Province of Quebec. Liberal personnel policies. Maintenance available if so desired.
Wire or write Director of Nursing
LACHINE
GENERAL HOSPITAL
LACHINE, Quebec, Canada

СЕКРЕТАРКУ,
з досвідом або початкуючу, загальна офісова відповідальна праця. Платня після умови та здібностей.
Голоситись особисто:
LAKA TOOL & STAMPING CO.
62 Kinkel Street
Westbury, L. I., N. Y.

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED MALE ●

ОГОРОДНИКИ
ДОСВІДЧЕНІ
Постійна праця.
REpublic 9-2838

В НЮ ЙОРКУ ОФОРМЛЕНО КРАЙОВИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

(Закінчення зі стор. 1-шої)

комісії: мистецьку, будівельну, фінансову, пропаґандивну, публікаційну, зовнішніх і внутрішніх зв'язків, імпрезову і такі, які ще в тягу праці показались би потрібними. Кожний з цих референтів добере собі та запропонує Екзекутиві на затвердження склад відповідної фахової комісії, до якої поодинокі організації можуть зголошувати своїх кваліфікованих кандидатів. Працю всього Комітету, зокрема її фінанси, перевірятиме Контрольна Комісія з 9-ох осіб, між ними скарбників чотирьох братських Союзів. Після затвердження такої організаційної схеми, обрано Екзекутиву Комітету і Контрольну Комісію в такому складі:

Президент — проф. д-р Роман Смаль-Стоцький, президент Ради Наукових Товаритв ім. Шевченка;

Перший віце-президент — проф. д-р Юрій Шевельов, президент Української Вільної Академії Наук у ЗДА;

Другий віце-президент — проф. д-р Лев Добрянський, голова Українського Конґресового Комітету Америки;

Екзекутивний директор — Дмитро Галичин, головний предсідник Українського Народного Союзу і президент УККомітету;

Секретар — проф. д-р Ярослав Падох, дійсний член НТШ, головний секретар У. Н. Союзу;

Скарбник — Платон Стасюк, сеньйор українських бизнесменів Америки.

Референти: мистецький — Святослав Гординський; будівельний — архітект проф. Олекса Повстенко; фінансовий — Ігнат Білинський; пропаґандивний — ред. Василь Мудрий; зовнішніх зв'язків — сотник Американської Армії Йосиф Лисогір; внутрішніх зв'язків — проф. д-р Василь Стецюк, секретар НТШ в ЗДА; імпрезовий — проф. д-р Зиновій Лисько.

Контрольна Комісія: Роман Слободян, головний касир У. Н. Союзу, Едвард Попіль, головний скарбник УРСоюзу, Т. Кульчицький, фінансовий секретар „Провидіння", М. Дуткевич, секретар „Народної Помочі", п-ні Олена Лотоцька — голова Союзу Українок Америки, дир. Юліян Ревай — голова „Самопомочі", проф. д-р Володимир Калина — НТШ, проф. д-р Роман Осінчук — Професіоналісти, дир. Іван Поритко — ОбВУА.

Цілий ряд із названих осіб були обрані „позаочно", бо самі не були приявні на зборах. Все ж таки висловлювано думку, що участь в цьому Комітеті належить не тільки до найбільшої почести, але й дає нагоду активно засвідчити відданість своєму Національному Пророкові та його ідеям і від тих завдань, що їх накладає функція в Комітеті, ніхто не відмовиться.

Дальша праця проходитиме головно в референтурах - комісіях, які треба ще скласти і оформити і вона повинна початись негайно. До часу полагодження всіх організаційних і формальних справ, зв'язковим буде ред. Василь Мудрий, директор канцелярії УККомітету. Збіркова акція на фонд будови пам'ятника у Вашингтоні почнеться найбільш інтенсивно з початком 1961-го року. Всі ці фонди депонуватимуться на окреме конто Комітету, що до того часу повинен бути заінкорпорований та одержати звільнення від оподаткування. Наглою справою є вибір відповідного місця в столиці під будову пам'ятника і на це, на вибір такого місця, збори уповноважили проф. Лева Добрянського, проф. Олексу Повстенка та С. Гординського або проф. С. Литвиненка.

Після оформлення Комітету та обрання його Екзекутиви, праця для вшанування пам'яті нашого національного ґенія і пророка Тараса Шевченка, зокрема акція для здійснення Конґресової резолюції і здвигнення йому пам'ятника у Вашинґтоні входить у свою останню стадію та можна сподіватись, що вона розгортатиметься з найбільшою енерґією й інтенсивністю при ентузіястичній підтримці з боку всього нашого громадянства.

● REAL ESTATE ●

ASTORIA, L. I.
2-род., мур. ДІМ,
4 і 5 кімнат, викінчений підвал, гараж, близько сабвею. $22,500.
LOEB HOLDING CORP.
22-40 31st Street, Astoria
(at ft. of Ditmar Sta.)
AS 8-9200

ASTORIA, L. I.
1-род., мур. ДІМ, 6 кімнат, веранда, викінчений підвал, город, добра дільниця, зараз до зайняття. — $ 18,950.
LOEB HOLDING CORP.
22-40 31st St., Astoria
(at ft. of Ditmars Sta.)
AS 8-9200

Гертер конферував з міністрами закордонних справ Англії і Німеччини

Вашингтон. — Державний секретар Крістіян Гартер відбув в минулу неділю окремі наради з англійським міністром закордонних справ лордом Гомом та західньо-німецьким міністром закордонних справ Гайнріхом фон Брентано. Розмова з цим останнім стосувалась нового комуністичного політичного наступу на західній Берлін. До Ню Йорку прибув уже також французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль, який теж конферуватиме з Гертером. Лорд Гом був прийнятий теж президентом Айзенгавером.

Астронавти сподіваються летіти в космічні простори вже в 1961-му році

Кейп Канаверал. — 7 американських астронавтів на пресовій конференції заявили, що кожний із них хотів би першим летіти в космічні простори, коли вже на початку 1961-го року полетить перша ракета на висоті до 120-ох миль на віддалі 200 миль понад Атлантик. При кінці 1961-го року будуть робити проби пустити ракету з людиною довкола Землі. Всі 7 аеронавтів вірять, що ЗДА випустять скорше людину в ракеті довкола Землі ніж це зможе зробити СССР. Спочатку мала б летіти пробна ракета понад Атлантик, а як той лет буде успішним, тоді при кінці 1961-го року могли б летіти довкола Землі в ракеті люди, в першу чергу ті люди, що їх від довшого часу вишколюють до таких летів — це значить астронавти.

Пані Ф. Д. Рузвелт вірить, що Хрущов не хоче війни

Ґошен, Н. И. — Вдова по президенті пані Френклін Д. Рузвелт, промовляючи на зборах Демократичного Жіночого Комітету в повіті Орендж, оскаржувала президента Айзенгавера в тому, що він не інформує американський нарід про важливі події в міжнародному житті. Вона казала, що Айзенгавер деколи навіть не слухає своїх дорадників. Пані Рузвелт сказала, що вона вірить в те, що Хрущов дійсно не хоче війни. На її думку Хрущов здійснює тепер таку стратеґію, щоб здобути панування над світом при допомозі економічної і культурної політики. Совєтський прем'єр, як гадає пані Ф. Д. Рузвелт, в першу чергу хоче добитися того, щоб нові африканські держави приєдналися до комуністичного бльоку. Тому Хрущов вислав був до Конґа численну групу „фахівців", які крім того є і першоякісними комуністичними аґітаторами.

Бельгійський король заручився з еспанською аристократкою

Брюссель. — Бельгійський прем'єр Гастон Ейскенс офіційно проголосив заручини короля Бодуена з донною Фабіолею де Мора і Араґон, близько посвояченою з родиною останнього еспанського короля Альфонса XIII. Король Бодуен має 30 років, його наречена — 32. Вінчання відбудеться ще в цьому році. Донна Фабіоля вже прибула до Брюсселю з своєю матір'ю. Вона говорить плавко 5-ма мовами: крім рідної еспанської ще англійською, французькою, німецькою і італійською. За твердженням часописів — майбутня дружина бельгійського короля має спокійну і поважну вдачу, трималась осторонь забав та, як вишколена медсестра — займалась працею по шпиталях і керувала окремою харитативною організацією. Появилась вістка, що „свахою" була вдова по королеві Альфонсові, хресна мати Фабіолі. Після приїзду до Брюсселю, донна Фабіоля познайомилась з бельгійським прем'єром і членами його уряду, з якими перевела довшу розмову. Пресові фоторепортери були допущені до палати, щоб зробити світлини короля і його нареченої.

Комуністичний Китай відмовляється від дальших розмов із ЗДА

Гонг Конг. — Комуно-китайський уряд проголосив заяву, якою відмовляється від дальших розмов із ЗДА на тему „другорядних справ", ставляючи тезу, що треба спершу поладнати „основні справи". Єдиним дипломатичним контактом між ЗДА й комуно-китайським режимом були спорадичні зустрічі американського й комуно-китайського амбасадорів спершу у Празі, потім у Варшаві. Таких зустрічей відбулось 100. Згаданий офіційний комуно-китайський комунікат з минулого вівтірка 13 ц. м., закидає Америці, що — мовляв — усі комуністичні пропозиції на влаштування американсько-китайських культурних взаємин, обміну журналістами, заведення торговельних взаємин, облегшення туристичного руху і т. п. — „були одна за одною нерозумно відкидані Америкою". Тому — кажеться в тому комунікаті — нема потреби витрачати час на малі справи в майбутніх розмовах. Комуно-китайський комунікат промовчує, що варшавські розмови розбивались об відмову китайських комуністів звільнити в'язнених в Китаї американських громадян та заявити, що вони, китайські комуністи, не розв'язуватимуть ніяких спорів насильними методами.

„Ди Филаделфія Інкваєр" підтримує Ніксона і Ладжа

Филаделфія, Па. — Великий ліберальний филаделфійський щоденник „Ди Филаделфія Інкаєрер" вмістив 14 вересня передову статтю, в якій заявляє, що він підтримує кандидатури віце-президента Ричарда М. Ніксона і колишнього амбасадора до Об'єднаних Націй Генрі Кебота Ладжа. В редакційній статті заявляється, що теперішній неспокійний час вимагає, щоб президентом ЗДА були досвідчені люди. Такими особами є Ніксон і Ладж. Ніксон, як майже 8-річний віце-президент, мав нагоду пізнати внутрішню і закордонну політику, а Ладж, як амбасадор ОН, довгі роки з успіхом боровся проти СССР і його сателітів на терені цієї міжнародної організації. Бувши в Москві, Ніксон мав нагоду виявити свою здібність в диспуті з Хрущовим, який обороняв комуністичну ідеологію. Під час візити в країнах Південної Америки Ніксон виявив особисту відвагу під час протиамериканських демонстрацій, якими керували комуністичні аґенти. Редакція вважає, що і сенатор Кеннеді і сенатор Джансон є люди чесні і здібні, але теперішня ситуація в світі вимагає, щоб президент і віце-президент ЗДА мали більше досвіду, ніж його мають обидва демократичні кандидати. Промови сенатора Кеннеді виявляють, що він не бачить нічого доброго в ЗДА, бо все критикує. Кеннеді обезцінює дотеперішню працю президента Айзенгавера, але з цим не можуть американці погодитися, бо воно не відповідає правді. Америка потребує сильного, поступового і рішучого проводу, який міг би дати їй військову оборону, добробут і соціяльний поступ.

В КАТАСТРОФІ ЛІТАКА ЗДА ЗГИНУЛО 77 ОСІБ

Аґана, Ґуам. — 4-моторовий американський військовий транспортний літак, який летів з Філіппін до військової бази в Каліфорнії, набравши ґазоліни на острові Ґуам швидко потім загорівся в повітрі внаслідку таємничого вибуху та впав на узбіччя гори Барріґада, за 4 милі від американського військового летовища. У літаку було 94 осіб — самі військовики та 8 членів залоги. 17 осіб вирятувались, але вони здебільша поранені. Зате 77 осіб — згинули. Спеціяльна комісія досліджує причини катастрофи.

Українська Хроніка

● **Видавництво „Бібліотека Українського Підпільника"** перебрала для видання друком велику працю д-ра Петра Мірчука „ОУН в Революційному Змагу за УССД". Буде це перша спроба дати систематично впорядковану в хронічному порядку історію дій і боротьби ОУН проти всіх окупантів України на протязі 30-ти років, з деталями, прізвищами і знімками українського революційного підпілля. Працю плянується видати в двох томах, по приблизно 400 до 500 сторінок друку великого формату кожен. Перший том появиться вже на початку 1961 року, а скоро після цього вийде з друку і другий том.

● **Семінар на тему „Християнська єдність Східньої Европи"** відбудеться в днях 15 і 16 жовтня ц. р. в Академії св. Василія Великого на Факс Чейзі у Филаделфії. Семінар спонзорує Комісія Екзильних Студентів Пакс Романа, а влаштовує його Федерація і Филаделфійський Відділ ТУСК „Обнова". У семінарі візьмуть участь українські студенти, студенти інших національностей з-поза залізної заслони й студенти американських організацій.

● **У правиборах в Міннесоті** перемогла колишня конґресменка пані Коя Кнутсон і тепер вона матиме проти себе республіканського кандидата конґресмена Одіна Ланґена, який здобув був мандат в 1958 році. В попередніх виборах вона програла, бо її чоловік надрукував був листа, в якому закликав її залишити політику і зайнятися працею господині. Тепер її чоловік підтримує кандидатуру своєї жінки.

ДОМИ — бизнеси — МОРҐЕДЖІ
BUTTERLY & GREEN, Corp.
В. Кузьминський
168-25, Hillside Avenue — JAMAICA, L. I., N. Y.
Tel.: JA 6-6300
ЩОДНЯ від год. 11:00 — 8:00 вечора.
Окремі відділи для нових будинків, бизнесів, морґеджів і т. д.
— ВЛАСНЕ МІСЦЕ ДЛЯ ПАРКУВАННЯ —
Кілька вибраних, спеціяльно рентабільних пропозицій:
FOREST HILLS — 4 нові, муровані доми, в кожнім по 3 модерні мешкання, з городом і гаражем. Потрібна готівка $8,000 — $10,000. Ціна $32,000 і $34,000.
JAMAICA NORTH — 2-род. доми, 2 мешкання по 6 кімнат, близько сабвею, гарний город. Потрібно готівки — $4,000. Ціна — $19,000.
Багато ренчів вже від $15,000.
ПОНАД 1,000 ВСЯКИХ ІНШИХ ДОМІВ У ВСІХ ГАРНИХ.

Антологія поезії поляглих, розстріляних, замучених і засланих українських поетів в р.р. 1920-1945,
„ОБІРВАНІ СТРУНИ"
Вибір передмова й довідки
БОГДАНА КРАВЦЕВА
Ціна $3.00 — Замовляти:
Svoboda Book Store
JERSEY CITY 3, N. J. 81-83 Grand St.,

Зміна адреси
До Адміністрації „СВОБОДИ"
81-83 Grand Street
(P. O. Box 346)
JERSEY CITY, N. J.
Долучаю 10 центів — прошу змінити мою адресу.
Моя СТАРА адреса була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ____
Ім'я і прізвище ____
Адреса ____
Моя НОВА адреса така:
Ім'я і прізвище ____
Адреса ____
Адреса ____
Адреса ____

Республіканський Крайовий Комітет не має грошей на виборчу кампанію

Ню Йорк. — Голова Республіканського Крайового Комітету, сенатор Трустан Б. Мортон промовляв на зборах 250-ох найбагатших осіб в цій країні в Клюбі Юніон Ліґ і сказав, що ним очолюваний Комітет стоїть перед важкою проблемою, яку треба негайно розв'язати. „Я не дістав платні за останній тиждень і я потребую $4,500,000 на виборчу кампанію в користь кандидатів на президента і віце - президента", — казав Мортон. Досі республіканці не могли влаштувати Ніксонові виступу на телевізії в Каліфорнії, який був запланований, а це сталося тому, що не було потрібних фондів. Стейтовий каліфорнійський комітет зорганізував був виступ Ніксона на телевізії, але в скромнішому розмірі, як це було заплановано Крайовим Комітетом. 29-го вересня республіканці плянують зорганізувати 50 прийнять, щоб зібрати фонди на виборчу кампанію. На цих прийняттях мають промовляти президент Айзенгавер, Ніксон, Ладж і губернатор Рокефеллер. Сенатор Мортон сказав, що демократи стільки наобіцяли виборцям у своїй виборчій плятформі, що треба б збільшити федер. видатки на $16 більйонів річно. Республіканці не обіцяють того, чого не можна здійснити, — твердив сенатор Мортон.

Кеннеді обіцяє медичну допомогу старшим особам в рямках соціяльного забезпечення

Ню Йорк. — Демократичний сенатор Джан Ф. Кеннеді, промовляючи на зборах 4,000 старших осіб, заявив, що коли він буде вибраний на президента і коли буде демократична більшість в новому 87-му Конґресі, то тоді буде ухвалений новий закон про медичну допомогу старшим особам в рямках соціяльного забезпечення. На цих зборах промовляв і нюйоркський посадник Роберт Ваґнер, який сказав, що вибір сенатора Кеннеді на президента — це єдиний засіб до того, щоб старші особи дістали відповідну медичну опіку з соціяльного забезпечення. Ці збори старших осіб скликала була Центральна Робітнича Рада в Ню Йорку для обговорення справи медичного забезпечення старших осіб, але вони перемінилися на передвиборчі збори Демократичної партії після того, як на них з'явився демократичний кандидат на президента сен. Кеннеді. На зборах промовляв також конґресмен демократ із Ровд Айленду Ейм Форанд, який разом із сен. Кеннеді був співавтором законопроєкту про медичну допомогу старшим особам в рямках соціяльного забезпечення, але конґресова більшість його відкинула.

Короткі Вістки

● **Алі Хан**, батько голови 20-мільйонової мусульманської секти, згинувши в травні ц. р. у Франції в автомобільному випадку, залишив багатомільйоновий маєток. Його заповіт щойно тепер оприлюднено, при чому виявилось, що він записав 100,000 англ. фунтів, себто $280,000 і віллю у Франції своїй французькій приятельці, колишній модельці, відомій під іменем Беттіна.

● **Південно - африканські** власті арештували єпископа Англіканської Церкви, д-ра Амброза Рівеза, в два дні після того, як він повернувся з Англії до Південної Африки, — та в пів години пізніше посадили його в літак і відіслали назад до Англії. 60-літній єпископ Рівез втік був з Південної Африки в квітні ц. р., лякаючись арештування за свої публічні виступи з критикою расистської політики уряду Гендріка Верверда. Англійські духові кола таврували його за ту втечу, вважаючи, що він повинен бути на стійці і тому в минулу суботу він вернувся до Йоганнесбурґу.

● **Московський** композитор Дмітрій Шостакевіч став „членом - кандидатом" комуністичної партії — проголошено аґенцією ТАСС. Шостакевіч має тепер 53 роки.

● **У Лондоні** англієць Френсіс Чепман, депортований з Америки в квітні цього року за нелеґальний приїзд до ЗДА, переводить перед будинком американської амбасади оригінальну демонстрацію: він приніс собі крісло й сидить днем і ніччю, не приймаючи ніяких страв ні напитків. Він заявив, що це його „персональний бій з урядом іміґрації ЗДА". В Америці, в Каліфорнії, живе його дружина. Його видалили за те, що він подавав себе невірно за американця. Чепман заявив, що він „за своєю вдачею і думками" почуває себе американцем, хоч має англійське, а не американське громадянство.

● **В Альбанії** переведено в комуністичній партії нову „чистку", яка цим разом охопила двох членів Центрального Комітету компартії, Лірі Балішову і Ґакі Тоску. Чоловік Белішової, теж видатний комуніст, відібрав собі життя в 1948 році, коли вибух конфлікт між Москвою і Тітом. Головою албанського партійного ЦК є генерал Енвер Гокса, недавній тамошній диктатор, який проте в останніх тижнях також зник з овиду. Головою альбанської делеґації на сесію Об'єднаних Націй не є Гокса, а Мехмет Шеху.

Посмертні згадки

Никола ЦИБРІВСЬКИЙ, довголітній член 158 Відд. УНСоюзу ім. Б. Хмельницького в Брукліні, помер 7-го серпня 1960 р., на 65-му році життя. Покійний народ. в Романові, Зах. Україна в 1895 р. Полишив у смутку дружину Анну, доньку Марію, сина Семена та дальшу родину. Похорон відбувся 10-го серпня 1960 р., з пох. заведення, при Бедфорд Еве., до церкви Св. Духа, при 5-ій вул. Північ, а опісля на St. John's Cemetery, Middle Village, N. Y. — Вічна Йому Пам'ять.

П. Дубовецький, рек. секр.

Павлина БУРДЗЯК, членкиня 158 Відд. УНСоюзу, ім. Б. Хмельницького в Брукліні, померла 29-го липня 1960 р., на 66-му році життя Покійна народ. в Добрій, пов. Сянік, Зах. Україна в 1893 році. Полишила у смутку чоловіка Михайла, доньку Юлію та дальшу родину. Похорон відбувся 2-го серпня 1960 р., з пох. заведення, при 231 Бедфорд Еве., до церкви Св. Духа, при 5-ій вул. Північ, а опісля на St. Charles Cemetery, Pinelawn, L. I., N. Y. — Вічна Їй Пам'ять!

П. Дубовецький, рек. секр.

КАТЕРИНА НАГРЕБНА, членкиня Відділу 168 УНСоюзу в Перт Амбой, Н. Дж., померла 2-го вересня 1960, по довгій і тяжкій недузі, бо майже два роки тому утратила ногу, проживши 71 рік. Покійна походила зі села Черче, пов. Рогатин, Західня Україна. До УНСоюзу і Братства належала від 1916 року. Полишила в смутку дві доньки: Ксеньку і Анну та сина Теодора, зятя Богдана, брата Василя, одну внуку і два правнуки. Похорон відбувся 6-го вересня 1960 з похоронного заведення, а відтак до укр.-греко-кат. церкви Усп. Пресв. Богородиці і на цвинтар, при участі родини, членів Братства, приятелів і знайомих. Вічна Їй Пам'ять!

Григорій Бабин, секр.

КИРИЛО ХОНИЧ, член Т-ва ім. Евгена Коновальця, Відд. 438 УНС, Вест Істон, Па., помер дня 2-го вересня 1960 на 55 році життя. Покійний полишив доньку Стефанію, 2 внуків і сестру Юлію, зам. Ґольсак. Відділ стратив доброго і жертвенного члена. Похорон відбувся 6-го вересня 1960 з укр. кат. церкви св. Духа в Істон, Па., при участі членів Т-ва, приятелів і земляків. Тіло похоронено на парафіяльному цвинтарі. Вічна Йому Пам'ять!

Терлецький

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
Нові й гарні картки іменинові, уродинові, в день шлюбу, та багато інших.

● КУРСИ-НАУКА ●

ЛЕКЦІЇ ГРИ
на ФОРТЕПІЯНІ
проф. Микола Стембер
COSSACK'S CLUB
26 St. Mark's Place
NEW YORK 3, N. Y.
Дзвонити: IL 8-4685

● MISCELLANEOUS ●

Маю ШКІРУ
бокс німецький, сквер — $1.95
як також футровані
ОБУВ'Я і ЧОБОТИ.
LUTAK SHOE STORE
273 16th Avenue
NEWARK, N. J.
ESsex 1-2919

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

MANHATTAN
ҐРОСЕРНЯ — долина міста, існує вже 20 років, відповідна для подружжя, наріж. крамниця, 1 бльок від New Co-operative Housing Project. Тижн. оборот $600 і більше. Рент $69.00 місячно. Жадає $6,500, включно з товаром. Все готівка.
GR 5-7340

GRASSMERE — S. I.
GAS STATION & AUTO BODY COMBINATION — 2-Bays,
700 до 800 галонів місячно. Багато направок. Полож. при рухливій Highland Boulevard. Власник має інші заінтересування. Досконале для доброго механіка. Жадає $3,000. — Спішіться!
Call: YU 7-1044

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ,
як жевріла іскра української свідомости в другій половині минулого віку і як народжувалася та сила, яка збудувала Українську Державу, — то читайте:
„СПОГАДИ"
ЄВГЕНА ЧИКАЛЕНКА
Цю велику на 504 ст. книгу читаєтьсяземов цікаву по вість.
Ціна тільки $3.50
Замовляти в:
„SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна й найкраща
У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel: HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 4523. Несподіванка.

Люди йшли недовго, аж нагло ватага дикунів їх обскочила!

Ґарві підніс рушницю, але Тарзан швидким ударом понизив її ...

— Зачекайте! — шепнув він. — Можливо, що вони не мають злих намірів, якщо ми не будем противитися. Ходім ...